

Valódiság jeléül:

kitűnő és hathatós voltuknál fogva már 40 év óta a legjobb hírnévnek örvendő különlegességeink

Dr. Suin de Boutemard zamatos fog-szappana

a fogak és foghús épentartására és tisztítására a legjobb és legbiztosabb szer; 1/2 és 1/4 csomagokban 70 és 35 kr-ával.

Dr. Borchardt illatos növény-szappana

igen ajánlható az annyira kellemetlen szelő, pörse-nés, pattanás, s más egyéb bőrtisztatlanságok, az ér-des, száraz és sárga bőr ellen, egyszerre mind a legkitű-nőbb pipere-szappan. Eredeti csomagokban bepe-csételve 42 kr.

Dr. Hartung növényhajkenőse, legjobbnak elis-mert hajerősítő s hajkihullást gátló hajkenőcs, tége-lyekben 85 kr-ával.

Dr. Hartung kinahéj-olaja, a haját erősítő olaj, mely annak puháságot s fényt kölcsönöz. 85 kr-ával.

Dr. Linder tanár növényi rudaes hajkenőse, eredeti darabokban 50 kr-ával.

Balzsamos olajbogyó-szappan 35 kros csomagban.
Dr. Béringuier zamatos korona-szesze, az Eau de Cologne quintessentiája, eredeti üvegekben 1 forint 25 kr. és 75 kr.

Dr. Béringuier fügyökér-hajolaja, üvege 1 frt.
Leder testvérek balzsamos földi dióolaj-szap-pana, egy drb 25 kr., 4 darabos csomag 80 kr.

Valamennyi fentebb elsorolt szab. czikk valódi minőségben a következő magyarországi raktarak-ban kapható:

Budapest: Török József gyógyszer-tára, király-utca 12. szám alatt.

Továbbá: **Kochmeister Frigyes utódi, Neruda Nándor és Thallmayer és Seitz** gyógyszereseknél.

Alsó-Kubin, Tyroler Józ. **Arad,** Ring gyógyszerész, Eles Armin.

Ar-Mároth, Bittó K. gyógyszer. **Bárta,** Topczay Alb. gy.

Balassa Gyarmat, Cservenyák György, Kanitz Ö. gy.

Bentzerose, Kelp Fer., Fieis-cher testvérek.

Békés-Csaba, Varságh Béla. **Bonyhád,** Straicher B.

Brassó, Roth Victor, Jekelius N. **Buda-pest,** Müller Gy. gy.

Czegléd, Bohus L. gy.

Csernovicz, Sehnrich Ignác, Golichowsky J. gy. Schmiest és Fotin.

Dobozsán, Csanak J. Dr. Rot-schnek v. Emil, gy. Geréb F.

Dobozsán, Balinty S. **Dobozsán,** Köllner Lőrincz gyógyszer.

Eperjes, Osvald D. **Gölcse,** Dienes J. G., David Gy., Gótszék, József gy.

Fiume, Pavavic testv. gyógyszer. **Fogarás,** Gleim B. gyógyszer.

Földvár, Nádhera Pál és. **Hajdú-Böszörmény,** Lányi M. gyógyszer.

Hód-Mező-Vásárhely, Kiss Gyula gyógyszer.

Kaposvár, Lajpcsig Gyula. **Kassa,** Eschwig Floardo Ede, Quirfeld K., Straus D., Megay G. A., Wandraschek Kár. gy.

Kisvárd, Genzsch K. gy. **Kézdi-Vásárhely,** Fejér L. Sni. **Kolozsvár,** Steky M. gy.

Kovács P. és fia. **Komárom,** Fekete Gyula, Kovacs gy. Graber L.

Körmöcsbánya, Ritter L. J. **Lenyegeltől,** Harasnyai L.

Léva, Bojman gy. Schabert Pál. **Liptó-Szt-Miklós,** Balló L. gy.

Lőcs, Klein Sándor. **Lugos,** Ventes Lajos gy.

Makó, Foró A. gy. Laurensky István, gy.

Mároczfal, Iszl Nándor. **Máros-Ujvár,** Erek Ujvári S.

M-Vásárhely, Kanpp és Ezer testvérek. **Módgyes,** Beckner Károly.

Miskolc, Dr. Szabó Gy., Récz Jenő, Ujházy Kálmán gy., Weidlich Pál.

Mohács, Szendrey Jenő gy.

Munkács, Traxler Fr. gy.

Nagy-Bánya, Haracek József és fia.

valamint Magyarország legtöbb nagyobb gyógyszer-tárában, illatszere- és legyőzfűszerkereskedésben.

ÓVÁS! Hamisítványoktól, nevezetesen a dr. Suin de Boutemard-féle fogszappanra és a dr. Borchardt-féle illatos növény-szappanra különösen óvatosan fordulj hamisítványtól mindenkit óvunk. 4535

Számtalan hamisító és hamisítások elárúsító suttattak már eddig is Bécsben és Prágában törvényileg, érzékeny pénzbírsággal.

Raymond és társ.,

cs. kir. szabadalom tulajdonosok Berlinben.

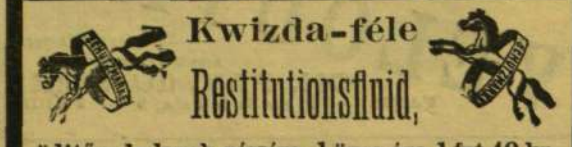
A KORONÁZÁS EMLÉKÜNNEPE

czímmel díszes kiállítású albumszerű füzet jelent meg, színes borítékban, számos alkalmi czikkel, 35 képpel és 2 nagy képmelléklettel, mint a Vasárnapi Ujság ünnepi számának külön kiadása.

E füzet ára 50 krajczár.

Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában Budapest, egyetem-utca 4. szám, vagy bármely hazai könyvkereskedésben.

Diszokmány Zágráb. 1891. Arany érem Temesvár.

kwizda-féle Restitutionsfluid, áditóedv lovak részére. 1 üveg ára 1 frt 40 kr.

Már 30 év óta az udvari istállóknak, a legnagyobb polgári és katonai istállózatokban használatban, a legnagyobb mérvű megerősítések előtt és után való erősítőre, a flozomodások, kicserülések, az inak megmerevülésénél stb. Képesse teszi a lovat a legkitartóbb szolgálatokra az idomításnál.

Tessék vizítani a fenti védjegyre és határozottan KWIZDA-féle Restitutionsfluidot kérni. Kapható a gyógyszerárakban és gyógyfü-kereskedésekben.

Magyarországi főraktár: **Török József gyógyszer-tára,** Budapest, Király-utca 12. sz.

Korunk fő nyavalyája az idegesség és vértelenség,

melyből számtalan más kör származik. Ez ellen pedig legbiztosabban hat a

VASAS CHINABOR

1 üveg 1 frt 20 kr., 5 üveg franco küldve 6 frt. Ezen bor a saját magam által termelt mész Sherryvel van készítve és minden hasonló nevű készítmények között a legtöbb chinajait és vasat tartalmazza.

Rozsnyay Mátyás gyógyszer. művegye. **Aradon.** Ugyanott kapható: **Serail-szerek** szelők ellen. 1 tégely 70 kr. postán franco küldve 1 forint 5 kr. **Pepesinbor** rossz emésztés ellen. 1 üveg 1 frt 20 kr. 5 üveg franco küldve 6 frt.

VÉGHLESI FORRÁS

Hazánk legtisztább, leg-olesőbb és legjobb szén-savú, égvényes savanyúvize, Véghles-Szalattán, Zólyom. mindig friss tőltetésben kapható a budapesti főraktárban: **Erzsébet-körút 56. szám alatt,** továbbá fűszerüzletekben és vendéglőkben! Telefon összeköttetés. Számos raktár a vidéken.

Dr. Lengiel Fr.-féle nyirfabalzsam.

Kir. szab. Svédhonra. 4726

Már magában véve azon növényi nedv, a mely a nyirfából kifolyik, ha annak törzset megfúrjuk, emberemlékezet óta mint a legkitűnőbb szelítő szer volt ismeretes, ha azonban ezen nedv a fel-találó utasításai szerint, balsammá alakították át, csak akkor nyer ugyazólván csodálatos hatást. Ha este megkenjük vele az arcot vagy más bőrrészeket, akkor másnap csaknem észrevehetően pikkelyek válnak le a bőrről, a mely ezáltal fehérré és gyöngéddé válik. Ezen balzsam kisimítja az arcon a ráncokat és himlőhelyeket, ifjú arczsínit, a bőrcék fehérségét, gyöngédséget és üdöséget kölcsönöz; a leg-rövidebb idő alatt eltávolítja a meztől, málfolt, anyajegyeket, orrvérzést, bírátkát s a bőr minden más egyéb tisztatlansá-gát. Ara egy korsónak, használati utasítással együtt, 1 frt 50 kr.

Dr. Lengiel orvosi BENZOE-SZAPPANA

a legalkalmasabb bőrápoló szappan, mely a bőrt gyöngéddé s finomná teszi s hirtára van a gyűrűsárm hatást előmozdítani. Ara 60 kr. Kapható minden jobb gyógyszer-tárában. Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszer-t., Budapest, király-utca 12. — Aradon: Ring S. gyógyszerésznél.

VASÁRNAPI UJSÁG

26. SZÁM. 1892. BUDAPEST, JUNIUS 26. XXXIX. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG egész évre 12 frt fél évre 6 frt. Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG egész évre 8 frt fél évre 4 frt. Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK egész évre 5 frt fél évre 2.50. Külföldi előfizetésekre a postalg megfizetésű vitélőj is csatolandó.

A KORONÁZÁS EMLÉKÜNNEPE. — A DISZBRANDÉRIUM ELSŐ CSAPATA, ELÉN GRÓF KÁROLYI ISTVÁNNAL.

REGEDI

TISZTA ALKALIKUS SAVANYU-VIZ

legjobb asztali és üdítő ital

kipróbált gyógyszer köhögés, torokbeteg-ségek, gyomor- és hólyaghurtnál.

Főraktár: Budapest, Lipót-körút 21/a.

Crown Lavender Salts

(KORONA-LEVENDULA-SÓK)

(Frissítő és élénkítő.) 4769

E híres sókból pompás illatú árad szét, mely a betegeskedő fölfrisíti, a levegőt tisztítja, s ezáltal az emberiség enyhítőjévé válik. Valódi csupán a koronás dugónál és

Crown Perfumery Co

szállattal. Értékelen utazásokat, melyek ha-sználó név alatt ajánlatnak a nevét csatlózába adják, kérjük visszatartani; a múlt évben 500,000 üvegecske adótt el belőle.

THE CROWN PERFUMERY Co
177 New Bond Street, London.

Szász. kir. szab. legújabb találmányú kárpítózott ágybetéteim

mellett, melyek minden eddigi gyártmányt felülmul-nak, az ágyra semmi más nem szükséges, mint csupán lepedő a betérítésre. Ezen czél szerű és hasz-nos találmányomat előforduló szükséglet alkalmával ajánlom a t. cz. közönségnek. 4765

Megtekinthetők a városligeti iparcarnok-ban és gyári helyiségben, hol mérték sze-rinti megrendelések is elfogadtnak.

Kórházak, szálloda-tulajdonosok és másnemű intézetek nagyobb rendelésnél árkedezményben részesülnek. — Tisztelettel

Vig Pál, mükárpító és diszító,

Budapest, Rózsa-utca 52.

FIGYELMEZTETÉS!!

Óvakodjunk utánzásoktól, mert csak az azon csipők és ezimák készítőik jó munkája által az ismár híressé vált budapesti első cipőgyárban, „az arany eszmások”

SCHWARZ JÓZSEF FIÁNÁL

Budapest, Károly-körút, Károly-laktanya, 4766

melyeknek talpa a gyár bélyegét viseli. A budapesti első cipőgyár a legzsebb árúkat készíti. A budapesti első cipőgyár használat leg-első lépésű iparráállítása, mely a hat felsorolt bűmlátás olcsó árúkat az, you tartos csipőket készít. — Vári csipők 1 frt 20 kr-tól 5 frt-ig, női csipők 1 frt-től 4 frt-ig, ár-ny- és gyermekcipők 40 kr-tól 3 frt-ig. — Ezekben kívül minden fajta csipő és ezima nagyon olcsón. Képes árjegyzékek bérmenten küldetnek. — Meg nem felelő árúkat bármikor kérésre meg-váltunk be. Válati és más-találmáni megrendelések lelti-ismertesen eszközöltetnek.

Redők

ellen csalhatatlan, minden orvosi tekni-téltől ajánlott szer a

Lissner-féle „Antiridin“

egy szalencze 5 márká.

Hebra tanár után készítő.

Szeplők

ellen egyetlen elis-mert és ártalmatlan-nak biztosított szer a

Lissner-féle „Alentilin“

egy palack 2 márká.

Diskrét bevallás és szállítás. Árjegyzék és prospectus ingyen és bérment. Egyetlen gyár ártalmatlannak biztosított arczpor és arczfesték készítésére.

Cosmetisches Laboratorium ALBERT LISSNER
Berlin SW., Friedrichstrasse 211.

A KIRÁLY OTTHONA.

A budai királyi palota ismét elcsöndesült. A koronázási jubileum ünnepeinek zajából, fényéből mi sem maradt meg, csak a kellemes visszaemlékezés s az az óhaj, hogy bárcsak ő felségét minél többször, mentől hosszabb ideig ünnepelehetnénk körünkben. Sajnos, hogy ebbeli kívánságunk teljesedésének eddig akadályául szolgált az is, hogy a budai királyi palota sem elég helyet, sem elég kényelmet nem nyújt az udvarnak s a főudvarmesteri hivatalnak, mely pedig annyira tisztában van a teendőivel, gondot ad mindig, ha Budán valami udvari estély vagy fogadtatás van. Szerencsére ez a külső akadály nemsokára megszűnik. A Krisztinavárosra néző hegyoldalon hatalmas arányokban épül az új királyi palota, az *Ybl Miklós* művészi alkotása, mely méltó otthonot fog majd nyújtani ő felségének és a királyi udvartartásnak.

A jelenlegi királyi palota tagadhatatlanul a legpompásabb fekvésű fejedelmi lakok egyike, melyből gyönyörű kilátás nyílik a virágzó, szép fő- és székvárosra, a szöke Dunára és a budai hegyláncokra. Alig van uralkodói rezidencia egész Európában, a honnan szebb panoráma kínálkozna. A palotának szertartástermei kisebb társaság számára és ő felségei magánlakosztályai igen szépek.

Nyáron át, a mikor oly tömérdek idegen fordul meg Budapesten, sokan fölkeresik a budai királyi palotát, hogy megnézzék annak műkinéseit, a melyek azonban, sajnos, nincsenek. Az idegen csak a szertartástermet tekintheti meg, a melyek igen fényesek, de egy kissé ridegek. Az arany fényt s a márvány hidegségét csak itt-ott enyhíti egy-egy kiválóbb hazai vagy osztrák festő műve. Történelmi emlékek és ereklyék nincsenek magában a várakban, de annál értékesebbek azok, melyeket a hozzája tartozó Szent Zsigmond kápolna rejt, hol Szent István jobbát őrzik és azon különálló kis szoba magában foglal, a hol az összes koronázási jelvények el vannak helyezve.

A királyi pár lakosztályai állandóan zárva vannak, s azokhoz nem férközhetik kíváncsi szem. Pedig a palotában éppen ezek a legérdekesebbek.

A királyi otthona a palota jobb szárnyának első emeletén van. A lakosztály összes ablakai a budai hegyekre nyílnak, melyeken oly szívesen el-elmereng ő felsége. A király lakosztálya egy teremből és hat szobából áll. Ezek így következnek egymásután: a lépcsőházból az előszobába, az úgynevezett «ante kamara» nyílik, hol a szolgálattelvő testőrök és komornyikok tartózkodnak.

E mellett van a szolgálattelvő szárnyes szobája. Szomszédos ezzel a tanácskozó terem, mely a szalonnal határos. E négy terem ablakai a Krisztinavárosra, illetőleg a Sashegyre néznek. Az ötödik a sarokterem, a király dolgozó szobája, melynek két ablaka közül az egyik a Sashegyre s a másik a Gellérthegyre nyújt kilátást. Ezen túl van a hálószoba s végül a 7-ik lépcsőszoba, a melyből egyenesen le lehet jutni a várkertbe.

A király lakosztálya nem valami pazar fényű, hanem inkább klasszikus egyszerűséggel s nemes izléssel van berendezve. Az összes termék falmézait zöld brokát-selyem borítja, szintúgy a butorokat is. Hasonló színűek az ajtó- és ablakfüggönyök s a persa szőnyegek is zöld bordúrral vannak ellátva. A butorok mind mahagoni fából készültek és drága faragványokkal ékesek. Mindenik teremben értékes olajfestmények csüngnek a falon. Az összes terem villamos csillárokkal vannak ellátva s estéknél, ha ő felsége otthon van, tündéres fényben ragyognak.

Ő felsége lakosztályában bizonyára legérdekesebb a dolgozó-szoba, melynek sikerült fény-

képi fölvetelét bemutatjuk. Ez a szoba az, a hol a király a legfontosabb állami ügyeket végzi, a hol népei sorsát intézi. E szobában időzik legtöbbit a király, mert a felséges úr a munka embere, a ki hivatalos teendőit elvégzi hiven, pontosan, mint a legbuzgóbb hivatalnok.

A dolgozó-szoba falai, butorai zöld brokát-selyemmel vannak bevonva. Ilyen színű a függöny és a szőnyeg is. A kissé komor sötétzöld színt azonban kellemesen tarkítja és teszi derűssé a gazdag aranyozású fehér famennyezet s az ehhez hasonló falszegély és ablakmélyedés díszítése, továbbá a pompás karrarai márvány kandalló, fölötté a konzol-tükrökkel, úgy hogy a szoba berendezése kellemes, szolid, a szemnek jól eső képet mutat.

A butorzat fődarabja a mahagoni-fából faragott széles, alacsony íróasztal, a melyen arany-bronz írogarnitúra, két gyertyatartó s egy villamos szivargyújtó gép van elhelyezve. Az asztal előtt közönséges nádfonatú Thonet-szék van.

Baró Stillfried fényképe után.

A RÓZSASZÍN-TEREM A BUDAI KIRÁLYI PALOTÁBAN.

Ezen szokott ő felsége munkaközben ülni. Az íróasztal a Sashegyre nyíló ablak mellett áll. Mögötte a falnál van egy alacsony állvány az iratok elhelyezésére. A Gellérthegyre nyíló ablakmélyedésben van egy kis magas íróasztal, a melynél ő felsége állva szokott dolgozni, ha már belefáradt az ülő munkába.

Az íróasztal mögött van a két támlásszékből, egy dívánból és kis szalon-asztalból álló garnitúra. Ezzel szemben van egy az egész falat elfoglaló rekeszes asztal, mely az iratok elhelyezésére szolgál. A kandallón két villamvilágításra berendezett girandol egy óra van elhelyezve. A szoba mennyezetéről háromágú, egyenként 16 gyertyafény erejű villamos bronzcsillár csüng alá.

A szalomból vezető bejárat mellett a falon függ ő felsége a királyné egyik legsikerültebb képe, Raab bécsi festő műve. A rekeszes asztal fölött egy vadászati jelenetet feltüntető kép függ. A vadász a stájer hegyekből tér vissza; vállán hozza az elejtett zergét és közben havasi gyopárt szed. Ezenkívül még két kép van a szobában, mindkettő a díván fölött. Az alsónak a

címe: «Húszárok előőrson» s *Czedinszky* lengyel festő munkája. A fölötté levő nagyobbik képet *Blaas*, a híres osztrák festő festette s egy gödöllői vadászcenét örökít meg. A háttérben a gödöllői kastély látszik s a parkban éppen rókvadászatra indulnak lovon ülve a király, királyné, Rudolf trónörökös és Thurn-Taxis herceg volt főlovászmester. A kép becsét emeli, hogy az egyes alakok igen hűek és arcvonásaik kitűnően el vannak találva.

A király íróasztalára naponként oda teszik a katonai iroda és a kabinet-iroda által elkészített s csupán aláírásra váró ügyiratokat. És pedig már az esti órákban, mert ő felsége télen-nyáron reggel öt órakor kel s felhathor már íróasztalánál ül. Ezért van nehéz tiszte a szolgálattelvő szárnyesegédnek, mert hajnali 3 órakor már talpon kell lennie. Reggel 7 órakor fogadja ő felsége a katonai és a kabinet-iroda főnökeit, a kik a Bécsből udvari futár által hozott ügyiratokat is eléje terjesztik. E dolgozó-szobában fogadja a király a miniszterelnököt s bizalmasabb embereit magán-kihallgatáson. Az egyik állványra helyezik mindennap a dohányzó készletet. A király munkaközben azelőtt szivarozni szokott, de néhány éve elpártolt kedvező szivarától: a virginiától s most e helyett nagyon könnyű szivarokat szí, és ezeket is nagyon ritkán, miután orvosi rendelet tiltja. A dolgozó-szobában egyébként ő felsége legalább hat-nyolcz órát tölt naponként.

A tanácskozó-terem három ablakos nagyobb helyiség. Alapszíne szintén zöld. Két sarkában két porcellán kandalló van, lovas bronz alakokkal. Az ablakok közt meg két konzol-tükrök áll. Mindkettőn girandolok vannak elhelyezve. Ezenkívül az egyiket fehér márványból faragott gyermekesoport s a másikat bronzból készült római imperátor ékesíti. A falmézait őt nagyobb festmény borítja, a falak mentén karosszékek vannak s a mennyezetről hatalmas villamos csillár csüng alá. A fő butor darab egy zöld posztóval bevont nagy asztal, a mely körül nádfonatú székek állanak. E teremben szokták tartani ő felsége elnöklete alatt a miniszteri, valamint a katonai tanácskozásokat. Természetes, hogy e teremben megfordult az osztrák-magyar monarchiának minden nevezetesebb államférfia és katonai kitűnősége.

A rózsaszín-terem, melyet harmadik képünk mutat be, kívül esik ő felsége magánosztályán. Ez már a szertartás-termekhez tartozik és ebben szoktak lenni a kisebb udvari ebédek. E teremből kilátás nyílik a budai homlokzaton végig vonuló termekbe, a mint az képünkön is látható.

E termeknek akkor lesz igazi jelentőségük, ha majd Budán állandó magyar udvartartás lesz, a mi nem tartozik többé a messze jövő ábrándjai közé.

Dr. KOVÁCS DÉNES.

MAGAM VAGYOK.

Magam vagyok csöndes szobámban, Körültem kétes esthomály van. Szemem merőn tekint egy pontra, Szárnyát a képzelet kibontja S gonosz játékok át velem: Ugy rémlik b'jos otthonom van. Szép asszonykám az otthonomban. Kicsiny családom s tűzhelyem.

Szeretteim meleg körében A szívem most enged föl épen. Ölemb'e nőm, a drága jószág, Elöttem két vidám apróság; Mosolygó két kis magzatunk, S szerény, szegényes bár a hajlék, Nem lakta bú, nem lakta baj még Istennek hálát adhatunk.

Szép asszonykám szemébe nézek Hallgatva búbajos beszédet. Oh, méze van minden szavadnak. Mit hű szived sűg hű ajknak. Beszélj beszédes angyalom! «En érted élek és te értem» Beszédedből ez egyet értem S úgy boldogít ezt hallanom!

Nem kell a játék, már reá unt Pajkos fiunk s szeles leányunk. Hozzánk simúl a két kis angyal És esdve mondja drága hanggal: «Szeresetek már minket is!» Mi boldogon rájuk tekintünk, Egy pillanat — s megosztva kincsünk S úgy gazdag mégis mindenik.

Engem fiacsánk tartva szóval Lágyan cirógat kis kacsóval, A míg a lányka nőm öleiben Kezeit összetéve szépen Derült mosolyal szendereg. Mi b'jos kép! Jószágos Isten Te nekünk mennyet advál itt lenn. Áldassék érte szent nevé!

Magam vagyok, körültem éjjel, Ijedten nézek szerte-széjjel. Mi volt ez? megriadva kérdelem. Csak álom! nagy sokára értem. Enyelgő álom ég veled! Nehéz könyesebb tolt szemembe. Oh mért vívél, miért e menyibe Kegyetlen, csalfa képzelet?

MAREK ÖDÖN.

A LÓVÁSÁR.

Életréplé.

Irta Szivos Béla.

Vásár lesz, keljünk fel! Az óra ugyan szerencsésen előlött, hanem a csillagok állása azt mutatja, hogy nem sokára hajnallik. Vajjon mozog-e már Miska kocsis? Mert jó messze lesz a vásár, az út meg szokás szerint kátyús; szerencse, ha idejére bevergődünk.

De hát Miska helyre gyerek, talpon van már; dalolása is kihallik az istállóból, csak úgy harsog:

«Búbánatra szűlt az édes anyám.»

Miska ugyan sohasem volt bú teljes világéletében, hanem azért az ilyen szomorú nótákat szerfelett kedveli, mert jobban lehet hasítani. Hasiója is úgy, hogy az álmából felvert Bodri kutya megszokálja a szekér alatt, s keservesen bele vonít a sötét éjszakába.

No, de nézzünk be az istállóba, mit mivel Miska, mehetünk-e nem sokára?

A lámpa elgombásodott tatarja homályosan pislákol, majd elfúlad a gőzös, csipős istálló levegőben, de a jeles Miska annál szorgalmasabban működik, egész sor lóport kiveret már szép cifrára, sőt a Rózi lovat ki is csipte egészen; akár bálba mehetne. Nem csoda, Miska valószínűs ló-masamód. Most épen a Betyárt veszi műbe s meglehetősen szaporán forgolódik körülé kefével, vakaróval, szörkeztüvel. Csak hogy a makranczos jószág sehogysem szereti a vakarót, nem is állja ki, ha csak nem dalolnak hozzá. Már híjába, így van kaptva. Miska azonban nagyon szívesen cselekszi az ilyesmit s rá is gyűjt megint egy keserves nótára:

«Bús az idő, bús vagyok én magam is, Valamennyi barna kis lány mind hamis!»

— Hej Miska! ne igen háborgasd most azokat a barna kis lányokat, hanem készülj szaporán, mindjárt ránk hajnallik, pedig akkorára már ott kellene lenni a *Kutyakapadás* csárdánál.

— Ott leszünk istállóban. Fogok egyszerre, még a kepeczeket is mind ott érzük.

A Betyár azonban, hogy a nóta abban maradt, elkezd türelmetlenkedni, harap, jobbra-balra toporzékol, s Miska teletorokkal folytatja is menten:

«A szerelme nem állandó, Mint az idő változandó Ihajja!»

Nos, meneküljünk kifelé az istállóból, mert ezt az ékes dallást legfeljebb a Betyár füle állja ki! Hanem nini, legalább részben aligha igaza nem lesz Miskának, mert hiszen akárhogy álljon is a dolog ama bizonyos barna kis lányok állhatatosságával, de az világos, hogy az idő csakugyan «változandó», mert ime, egyszerre elkezd borulni. A Duna felől nyakra-főre tolt fel a sűrű, nehéz felleg, mindjárt bele vesz a hold vékony sarlója, csillag is alig pislog már itt-ott egy-kettő.

— Megázunk! Hiába, ritka kukutyini vásár, a melyket az eső szét ne verne. Siess Miska, siess! Miska csakugyan elő is áll nem sokára s megindulunk. Egymásután maradoznak el a vetéstáblák, rétek, tanyák. Itt-ott felrebben a sötétben egy-egy megriadt bibicz vagy pacsirta, ezenkívül olyan csöndesség van, mintha minden ki volna halva; csak a lovak dobogása, prűszkölése hallik. Valamelyik tanyából kiszalad ugyan egy nagy, lompos kutya, de ezt a Betyár patkós lábával úgy levágja, hogy hatot is hencseredik, mire megint helyre áll a csend és rend. Miska is elsundit az ülésben, sokszor majd kirántja a feje a kocsiból.

— El ne aludj, Miska!

— Igenis nem!

Nem soká kell azonban Miskát ébresztgetni, mert ime, egyszer csak nagyot villámlik nyugot felől, utána hatalmas dördül vagy kettőt, mire, mintha öntenék, megered a zápor. A lovak meghorkannak, s hajrá, vágatva előre! Hirtelen mintha az égbolt ketté válnék olyat villámlik megint s a vakító kékes fénynél eltűnik a Kutya-kapadás rongyos teteje. Miska ügyesen befordul az állás alá, mindössze egy hagymaszekér löcsét huzatja el, s ilyen formán szerencsésen fedél alá jutunk. Csurog ugyan az óska tető, a hogy csak csuroghat, de hát azért mégis jobb a semminél.

Haj, de micsoda diszes társaság táboroz az állás alatt! Néhány hagmás és meszes szekér, egy verklis, két medvetánczoltató, három vándorló legény, egy szekér komédiás, egy nagy csapat káromkodó lókupez és egy, egy tagból álló színész-társulat, ki is felriadván a nyaka közé csurgó esőtől, kezében pálinkás üveggel, a mennydörgést túl harsogó hangon épen Othellóból szaval két kenyeréz taligás koldusnak.

A mennydörgés azonban mind távolabbra húzódik, felszakadt a felleg, az eső eláll, csak az ereszlől csurog még néhány szennyes csepp. A sötétség is mind jobban oszlik: elkezd virradni. Erre általános mozgás támad. A meszesek, hagmások nagy lármával elkezdnek szerszámozni, verklis, medvetánczoltató, vándorló legény, minden talpra kerekedik s nem sokára üresen hagyják a barátságos állást. A színész azonban, úgy látszik, nem szándékszik a vásárba, mert hősiessen hadonászva s Rigolettót fityólvé, büszke léptekkel a csárdába vonul. — A kepeczek maradnak még egy kicsit; még egy kis végezni valójuk van. Most következik a portékán az utolsó simítás. Neki ennek hát még egyszer a lovaknak, s agyba-főbe sorra végig verik valamennyit, hogy a vásárban annál tüzesebbeknek mutatkozzanak, a túlságos lustája, a melyken az ostornyél sem fog, még egy kis borsot vagy oltatlan meszet is kap emide-amoda.

Egyiknek-másiknak a szempilláján, farkán igazitanak még, egy kehesnek pedig ökönyi avaszalonnát esőmőszölnök le a torkán ostornyéllal. Így aztán jól rendbe hozván dolgait, végre az emberséges kepeczek is eltakarodnak.

Közben egészen megvirrad; haj nagy veszedelmére a csárdásnének, ki is szörnyű méreggel veszi észre, hogy a vedret lelopták a kútororról. Az égtelen csatításra kirohan a színész is, haját felborzolja, s egy lopótököt buzogány módjára forgatva, mennydörgő hangon bösz átkokat szór a rablóvagokra, kik a szende vedret megszöktették.

No, de hadd küzködjék a derék «igazgató» úr a veder elesébitőival. Menjünk, aztán nézzünk szét a vásárban.

Mert hát kezdődik már. Még így korán ugyan több pálinkát kínálnak, mint lovat, de ez is szaporodik egyre. Jobbról-balról vezetnek két-három jobb-rosszabb paripát, néha egész csapatot is terelnek nagy lármával, míg apránként az egész vásártér megtelik nyertő, vihogó portékával. A vevők előre-hátra hullonganak; elébb jól szétnéznek a vásárban, majd csak azután fognak az alkudozáshoz.

Hanem ime, egy falusi atyafi, ez már bekószálta a vásárt s megáll egy cigány előtt, a ki javában igyekszik fincezoltatni görhes vén kancaját.

— Mire tartanád ezt a lovat hé?

A cigány elébb végig sandít félszemmel a paraszton, azután egyet csap ostarával a ló inán s nagy hegyesen megszólal:

— 45 gyenge pöngölős!

Avval, mintha nem is törődne tovább a dologgal, feloldalt fordul, s nagy önértettel megigazítja szájában a bagót.

Az atyafi, a ki szintén nem először van vásárban, — e közben alaposan szemügyre veszi a lovat, elől, hátul, oldalt; végig tapogatja a lábát, meghúzza a farkát, megvizsgálja fogát, szemét, megszoritja a torkát, utoljára ostaróval végig vág a ló görhes bordáin s oda fordul a kényesen bagózó cigányhoz:

— Hát hogy is lenne ez a rossz ló az enyém, more?

— Rossz ló? Az, a ki mondja! Ilyen lova nem volt még kednek, nem is lesz ebben a száz esztendőben. Ha ló kell: hát ez ló! Oda illenek a generális alá. Azt mondja még kend ezért nekem: az isten áldja meg a ki nevelte! Nem is adnám oda a csillagos égért, ha — — — de hát tudja kend, látom, hogy becsületes ember, — hát kendnek oda adom 40 pengőért!

A paraszt kezét nyújt a cigánynak:

— Egyszer mondok hé, kettő lesz belőle, nem csúfolom az árát: hát adok érte 7 forintot.

A cigány, a ki már fölemelte a kezét, hogy bele csapjon a paraszt markába, — roppant méltatlankodva fordul félre, majd egyszerre szörnyű dühbe borítja magát, nagyot vág a lóra s mérgesen neki fordul az atyafinak:

— Tán nem látott még kend lovat, hogy ilyet kiereszthet a száján! hiszen, ha hét vásárt felhajt kend, akkor sem lel ennél külön vért jószágot! Osztan akár hámba, akár nyereg alá: ennek mindegy. Meg mi hibát lel kend ebben? Hiszen ha a lelkét kiteszi se talál ebben annyit sem, mint ez a kis körmöm feketeje ni!

— Hiszen more, kehes!

— Kehes? Már minthogy kehes? Hiszen a tekintetes főszolgabíró is kehes, mégis nagyságos úr!

— Pákos is két lábára!

— Pákos? Hadd legyen az pákos, van annak azért olyan lába, hogy rá illenek a katonai nadrág!

— A balszeme meg hályogos.

— Szép asszonyban kis hiba meg sem kottyán!

— Igen, de a hátulja is rogyik!

— Rogyik! Hát minek rogyik! Osztán kendben is van hiba, másban is, hát ennek a lónak is szabad egy kis hibájának lenni.

— No, hát hogy adod ide na?

— Hogy? Hát nézze kend... mert vér van ebben a lóban olyan, hogy... hát... leengedek még ötöt, aztán élje kend vele a világot azért a 35 pengőért!

— Ni more, árán kérem: adok még rá egyet, osztán hadd vezetem el 8 forintért.

A cigánynak megvillan a szeme: látja, hogy komoly vevővel van dolga, s különben is tegnap cserélte a lovat egy 7 forintos gébéért, hát most

szerűnek látja megint éktelen dühbe borúlni s égre földre esküszik, hogy 22 forintnál alább egy garassal sem adja; ott nyelje el mindjárt a föld, ha egy fityinget is enged többet.

— Hiszen nézze körül kend ezt a lovat jól, acsarkodik a cigány, miközben megint végig vág a gebén, ha ilyen vérű lovat lel kend a vásárban, hát itt álló helyemben törjön ki mind a két lábom, akár a kendé, azt sem bánom.

De az atyafi hajthatatlan, sehogya sem akar többet igérni; egyet ránt a tarisznyaszíjra s odébb indul. Még egyszer azonban horpaszon csapja a rossz lovat s azt mondja menet a cigánynak:

— Ne szalaszd el a pénzt hé, majd meglásd, megbánod. Fájintosul megígértem én az árát.

— Ne tartsd hát ki az árából!

— No hát még egyet mondok, jöjjön közelebb kend: kell-e azért a 18 forintért?

Ezzel elfogja a paraszt kezét s megint megkezdődik a tenyércsapdosás, dühösebben mint valaha, mi közben a cigány legalább tízszer kijelenti, hogy rögtön folylyék ki mind a két szeme, ha egy garast is enged többet.

Az esküdözés, tenyércsapdosás aztán addig tart, míg végre 9 forintban szerencsésen meg egyeznek.

— Csákhogy pénzt lássak! mond a cigány, a bagót jobb képéből a balba igazítva, miközben rácserszent a zsiros bankóra: tü, tü, apád ide jöjjön!

Ilyen formán kel aztán még el egy sereg mesés

Báró Stillfried fényképe után.

A KIRÁLY DOLGOZÓ-SZOBÁJA A BUDAI KIRÁLYI PALOTÁBAN.

már nem dühösködik, hanem hirtelen elégikus hangulathoz borúl, megfogja balkézével a paraszt csuklóját s belevág hatalmasan a tenyerébe:

— Nem bánom hát, ha mindjárt bele szakad is a szívem: legyen kendé három rongyos tizes bankóért! Bizony tudom nem győz kend áldani érte. Ismerem. Áldott jószág, magam nevelése. Hej Kesely, Kesely, esülőlkig járjon az az aranyos lábod a bankóban, de nincs is párod hét vármegyében!

Most a paraszt fogja meg a cigány csuklóját s úgy bele vág a tenyerébe, hogy majd kireped: — Nyolez forint more!

A cigány visszatenyérel még erősebben:

— Huszonöt lesz az utolsó ára. Egy vassal sem alább!

A paraszt roppant tenyércsapdosás közt rá ígér még ötven krajczárt, mire a cigány czél-

— Még egyet mondok, — kiált utána a cigány, — hát kell-e azért a 20 forintért?

A paraszt azonban nem is felel, csak lassan bandukol tovább s egyenest neki indul a bódé sarkának, a hol három mód nélkül rossz lovat hajkurász egy ravasz képi kupez. Tessék — lássékból megkérdezi ezeknek is árát, sorra csapkodja mindet, de hijába, csak visszavágják szive első szerelméhez. Kegyetlen megtetszett neki a cigány lova, s elhatározza, hogy ígér még rá valamit.

Ott is hagyja a három gebét s elkezd vissza felé somfordálni, úgy azonban, mintha csak el akarna menni a cigány mellett. Ez azonban minden mozdulatát szemmel kíséri, s buzdításul oda kiált a lassan oldalgal parasztnak:

— Ne ereszsze el a jó lovat gazduram; majd meglásd, megbánja.

rosszaságú ló; mert ez a czikk a legkeresettebb, úgy 5 forinttól 30 forintig darabja.

Az ilyen nemes állatok élete folyása csupa vásározásból áll ki, némelyik 3—4 gazdát is cserél egy nap, de a jövő vásáron már megint ott szerepel. Pedig hát mind páratlan jószágú és a mi fő, «nagy vérű». A kupez mondja, hát el kell hinni!

E «nagy vérű» csoporttól oldalt, korlátokkal körüli kerített hely látszik. Itt viczánkol az előkelő ló-közönség. Valóságos ló-arisztokrácia, a hol már százásokban beszélnek. Egymást éri a sok ténstúr, tekintetes úr, nagyságos úr, ispán, kasznár, tisztartó s mindenféle parlagi gavallér, a kik a közeli-távoli pusztákról besereglettek, ha egyébről nem: hát legalább szélylyel nézni, meg hogy saját beces fogataikat bemutatthassák a szakértő közönségnek. Kocsikáznak is folyog-

ton, vagy kell vagy sem, nagy hü-hóval előrehátra. Természetesen mind maga hajt, míg a pántlikás kocsi a hátulsó ülésben pöffeszkedik, akár egy első osztályú spanyol grand. Csak egy-két öregebb, kihízott ténstúr restel a hajtással hívalkodni, rábizza a kocsisára, maga pedig kényelmesen elterpeszkedve pőfékeli meszelyes tajtékipipájából a finánczolatlan dohányt.

Itt már a kupez is egészen más szőrű. Őri bórben van valamennyi s hátul a kalapján mulhatatlanul bokkrétát visel, a markában pedig korbácsot suhogtat. Úgy tesznek, mintha sohasem látták volna egymást, pedig suttomban, nagyobb része egy kére dolgozik s a melyik ló nagyon megtetszik nekik, közös erővel úgy

vetést, — s rázendítenek egy keserves mexikói marsot. Nosza, több sem kell annak a vaskos betyárlegénynek, a ki régóta gajdorász már egy sarokban, — hirtelen lever az asztalról néhány üveget, felugrik, s tánczol, míg asztalostól együtt a cigányok közé nem borúl.

Úgy délután aztán elkezd ritkúlni a vásár. Sok lónak gazdája került apránként, s egymásután elvezetgetik. Lám, az az ezüst gombos cigány vajda is, nagy begyesen lóra pattan már, s vagy hat darab «nagy vérű» jószágot elvonszol magával. Utána takarodnak a többiek is egymásután, ki jobbra, ki balra. Szóval a vásár oszlik-kopik s nem sokára magától is vége lenne, ha nem hát az idő is beleszól és segít rajta.

vízü szemetes tócsát. — Menjünk haza Miska! Hát megyünk is. Egymásután hagyogatjuk el az üres szekereket, cigányokat, kupeczeket, dülöngöző részeg embereket, hagymás, paprikás kofákat. Elhagyjuk a Kutyakaparást is, melynek nini, fél tetejét lerántotta a goromba vihar.

De még mielőtt haza érünk, ismerőse is akadunk. Túl a csárdán, az országút árkában, ott hever két részeg mesterlegény, mellette pedig a mi társulat nélküli színigazgatónk ténfereg, s iszonyú rekedt hangon ugyan, de nagy érzéssel szavalja:

«Nyugosznak ők, a hős fiak
Dúló csaták után.»

Báró Stillfried fényképe után.

A TANÁCSKOZÓ-TEREM A BUDAI KIRÁLYI PALOTÁBAN.

leszólják, hogy a kedvevesztett tulajdonos feleáron odaadja.

A lovak is egészen másképp viselik itt magukat, mint túl a korlátok. Szakadatlanul vihognak, nyertnek, kapálózhatnak, rugnak-vágnak, s tanácsos is vigyázni, mert egyik vagy másik könnyen oldalba tiszteli az embert. Ime, az a tüzes sárga mén is, — a közelében két gavalléros kupez suttog egymásnak, — egyszer csak egy nagyot nyihant, s úgy hátba teremt az egyik kupezet, hogy a másikat is elüti vele.

A korlátok mellett egy esomó ponyvás, deszkás bódé terpeszkedik, a hol kolbászt, szármát s zavaros vinkót vesztegetnek. Sok a bódé, egész kis falu, de azért zsúfolásig tele van mind; esznek, isznak az atyafiak, folyik az áldomás deréborúra. Előkerül vagy három száz cigány is, — kik ez alkalomra félben hagyták a vályog-

Nem hijába danolászott Miska az idő változandóságáról, mert egyszer csak hirtelen megint elhomályosodik az égája, egy nagy forgószél felkotorja a vásári szemetet, a nyomában zúgva, suhogva rohan sűrű záporral vegyest egy hatalmas orkán. — Nosza lesz is apostolok oszlása! Van lárma, kiabálás, káromkodás, lótas-futás; a sok ténstúrat, tekintetes urat, nagyságos urat mintha a föld nyelné el, kupez, adó, vevő, ki gyalog, ki lóháton esze nélkül menekül. Egyiknek paszszusát kapta el a szél, a másik a kalapját kiabálja, a harmadik a csikóját nem leli, egy kocsisnak a pokróczát lopják el, míg az egyik bódés a bor árát keresi valakin, a ki elszaladt, a másik meg azért óbégat, mert a sátora oldalát kinyomták.

Mire aztán a vihar elvonul, nincs sem ló, sem kupez, sem ténstúr, sem cigány; nem látni egyebet az egész vásártéren, csak egy néhány sárga

UJ ELMÉLET A FÖLDRŐL.

Delaney francia tudós egy épen olyan meglepő, mint rendkívül érdekeltő tanulmányt tett közzé a minapában a «Revue Maritime et Coloniale» című folyóiratban. Hosszas vizsgálódásai és megfigyelései alapján ugyanis azt állítja, hogy a földet épen olyan külső gyűrűk övezik, mint a Saturnust s hogy e gyűrűk okoznak a viharokat és általában a légköri zavarokat.

Ez a felfedezés annál váratlanabb, mivel eddig a legnagyobb csillagászok sem sejtették, hogy földünknek gyűrűi lehetnek, s most ezt a nevezett tudós a leghatározottabban állítja, következésképp adván elő még ugyan nem föltétlenül bizonyos, de minden esetre igen elmésen fölláttott elméletét.

A föld gyűrűi a nappálya síkjával csaknem egybe estek. Testök összesűrűdött kozmikai anyagokból áll és huszonnegy óránál hosszabb idő alatt végeznek egy-egy körforgást. A levegő-

vel való erős surlódásukból nagy légköri elektromosság származik, mely mindig nagyobb mértékű a légkör felső rétegeiben, mint az alsóbbakban. E gyűrűk az okozói a szabályos vagy passzát-szeleknél is, úgy szintén a forró földövi reggeli és esti szürkület rövid voltának, mert közből esvén a nap és föld között, mikor a nap már, vagy még a látás határán alul van, épen úgy elnyelik és megtörik a sugarait e gyűrűk, mint maga a légkör.

E gyűrűk a nap foltjaihoz hasonló foltokat okoznak árnyékukkal a földön, s ezek a foltok okozzák a passzát-szeleket és légköri zavarokat.

Valahányszor a nap körött keringő meteorok és kozmikus anyagok összeütköznek a föld gyűrűivel s azoknak egy-egy helyén fölhalmozódnak: le letörnek egy-egy részét a gyűrűnek. Az így letört darabok aztán oly vetődést kapnak, mint az agyúból kilőtt golyó, mely tűnemény igen tökéletesen szemlélhető a bécsi Mach doktornak ilyen lövéseket ábrázoló fotográfián. Mind a két esetben hirtelen emelkedik a légköri nyomás, melyre nagyon ingadozó depressiók, ezekre pedig elektromos zavarok következnek. Végre, midőn az így levált anyag tömeg már eltávolozott, a légkörben nagy mozgalmak támadnak, melyeket az üresen maradt tér betöltésére tödülő levegő rohamossága okoz.

Ezzel az elmélettel Delaney szerint könnyen kimagyarázhatók a viharok minden tűneményei, t. i. az azokat megelőző hőség, az elektromos zavarok, a barometrum esése és ingadozása, a szelek iránya s végre utánuk a hőmérséklet alacsonyása.

Ha a Delaney elméletének elvei csakugyan helyesek, minden olyan esetben, mikor az éjszakai féltéken nagy esőzések járnak, nagy légköri zavaroknak kell beállniuk a déli féltéken és viszont. És valóban tény, hogy az 1883 diki nagy légköri zavarok alkalmával, mikor Ischia szigetén az a nagy szerencsétlenség történt, rendkívül nagy esőzések jártak a déli féltéken.

E. U.

A DYNAMIT-SEBESÜLÉSEK.

Alkalmoszerű vizsgálódásra szolgáltatnak tárgyat a legutóbb egymást sűrűn követő bombamerényletek azoknak a hatásoknak szempontjából, melyeket a sebészeti tudomány újabb megfigyelései szerint a dynamit és más újabb találmányú robbantó eszközök a test szövetein előidézik. Körülbelül szomorú bizonyosság, hogy a dynamittal hova-tovább mind gyakrabban fogunk találkozni a napi események lezajlásai közt; foglalkozni fognak a büntető jogtan és anthropológia tudósai a dynamit-merénylők élet- és lélektanával, foglalkozni fog, a minthogy részben foglalkozott is már a nyugati államok törvényhozása a dynamit-büntények külön önálló büntetésményre minősítésével, és foglalkozni fog végül a gyógytudomány is az emberi elme az iszonyatos találmányával, melynek az emberéletre oly pusztító hatása ismeretét még alig sikerült e részben a kísérletezés köréből kiemelni.

De a hadászati technika sem marad közönyös ez ördögi gyilkolószerrel szemben, mely oly végtelenül játszik kezére a korszellem nagy átalakulásai közt a létező intézmények ellen háborút üzenő elemek rombolási vágyának. Hisz épen a napokban fejtette ki Edison egy hírlapíró előtt, hogy mily szerepet szán ő a jövő háborújában a dynamitnak. Egy hadi léghajóból az ellenséges táborra megkísérlett dynamit-bombázás sokkal gyorsabban és alaposabban tönkre teheti az ellenséget, mint a katonák társzerze, s a régi harcsmódot minden tökéletesítése. S hogy utoljára a hadi technika is a dynamit fog folyni, arra igen nagy a valószínűség. A dynamit által okozott sérülések egészen más jelleget mutatnak, mint a más robbantó anyagok által okozottak, a melyeknek a higany-fulminát, lőgyapot vagy lőpor. Ezek közül a lőgyapot és a lőpor abban egyeznek, hogy egyik sem hagy égést maga után.

Oka ennek a szabad levegőn való elégsé gyorsasága. A ruhák zétfoszlanak, a tagok összetörnek, még mielőtt a lángnak ideje volna a psovetet elégetni.

Meggyőződünk arról, ha egy kis darab lőgyapotot helyezünk tenyerünkre s aztán meggyújtjuk. A felbőr meg sem pörkölődik. Hasonló

tűnemény ez ahhoz, mint a melyet akkor tapasztalunk, ha kezünket a gyertya lángján húzzuk gyorsan keresztül.

Egészen mások a lőpor által okozott sérülések. Az áldozatokat borzasztó égési sebek borítják. Arcaik és karjaik feketék, pergamenszerűek, s a felbőr foszlányokban csúng alá. A kiket a robbanás rögtön meg nem öl, azok iszonyú fájdalom közt szenvednek ki, melyeket fokoznak a ruha égése által okozott sebek. A haj és a szemöldök lepörkölődnek, holott a dynamitrobbanás által előidézett sérüléseknél a szőrrel fedett helyek véde vannak.

Ellenben a dynamit borzasztó hatása erőszakosságában nyilvánul. A dynamit a rázkódattatás következtében öl.

Legnagyobb részét a dynamit-sebesüléseknél észlelt tüneteknek bányamunkásoknál, torpedotüzéreknek észlelték. Kitént, hogy ha a dynamit elegendő közelségben robbant föl, a végtagokat leszeli, a csontokat szétmorzsolja. Tanuja ennek egy új-caledoniai nickel-bányamunkás esete.

Dynamit-töltényekkel halászott. Egy töltény nem esvén jó helyre, fölvette, hogy újból eldobja, de mielőtt még ideje lett volna erre, a robbanás megtörtént. A szerencsétlen ember jobbkeze egészen leszakadt, széttroncsolódott, s roncsát csak egy borszál tartotta a karhoz. A mi a törzset illeti, azt a szó szoros értelmében rostává lyukasztották az apró, mély seburok. A mellett tapogatta, alatta elvált apró esondarabok egész tömegét lehetett mozogni érezni.

A szerencsétlen csónakon szállították egy hajó-kórházba. Az elszállított tizenkét órán át tartott, égető napon. Vérmérgezés állott be s az áldozat rövid idő alatt meghalt.

Felboncsolásánál az orvosok meglepetve látták, hogy melle alatt, egész a hátgerinczig hatolva, a töltényt tartó két körmei mint megannyi lövedék furódtak bele a testbe, a lőkés roppant erejétől, és a hűsban ötven centiméternyi árkot vájtak.

Ugyanazon jelenségre emlékezett az, a mit a híres francia sebész, Dupuytren emlit, ki maga tett kísérletet egy fagygyűgyertával megtöltött s egy vastag deszkalappal süttött puskával. A lökés erejétől a gyertya a helyett, hogy ellapult volna, keresztül hatolt a deszkán.

Szóval a dynamit nem éget, de hasogat vagy zúz, a távolság aránya szerint, csupán a gáz feszereje következtében, a nélkül, hogy lövedékre volna szükség. Az általa okozott sebek vérzők, pirosak, s ha néha fekete körzettel bírnak is, ez csak a zúródás eredménye. Épen ezért hatása sem oly végzetes, mint más robbantó anyagoké.

Sebei lassabban gyógyulnak, a szövet mély feltörései miatt, de nem hagyunk hátra nagy hegedéseket s a szövet összehuzódása folytán előálló alaktalanságokat. Végül pedig gastrikus bél-komplikációkat sem vonnak maguk után, a mi a lőpor általi sebesüléseknél gyakori eset. Hozzátehetjük, hogy épen gyorsaságuk következtében a felrobbant dynamit-gázok hamar elvezetik erejüket. Nem keltenek fel visszahatást az egész szervezetben.

A LÉLEKVÁSÁR.

Elbeszélés.

Írta Hawthorne Julien. Angolból fordította A. B.

IV.

Ezalatt Mar a tengerpart mentében visszatért a házába, hol egyenesen Armytage könyvtárába nyitott be. A lelkész elszápadt.

— Nem várhatok többé, Smith, — mondá a fiatalabb ember, — most meg kell történnie!

— A leány nem egyezik bele. Legyen azon, hogy ellenszenvét valami uton legyőzze.

— Épen ellenszenve az, a mi őt előttem érdekese teszi. De azt a Revell nevű fiótkót nem töröm meg a háznál. Mindig körülöttem álálkodik s rosszban töri fejét.

— Még sokkal rosszabb lenne, ha utóbb jönne nekem reá, a mi ...

— Nos, mire? — veté közbe Mar mosolyogva. — Én egy évig vártam s ez elég hosszú idő. Az alku feltételeit részemről pontosan teljesítettem. Ön itt nagyon kényelmesen él. Azt akarja tán, hogy innen ismét a vadonba jusson, hol éhen halhat? Azt hiszi, hogy én készpénzen megvásárolt lelkét visszabocsátom?

— Tehát miért nem fordul egyenesen Judith-hoz?

— Azért, mivel sokkal tisztességesebbnek látom, ha ön teszi meg az első lépést. Ha én nyilatkozom Judith előtt, azt hinné, hogy ez csak regényes udvarlás.

— Bárcsak meghalt volna, — mondá Armytage.

— Hiszen ott a sir a czedrusfák tövében! Ha, ha, ha!

Armytage erre fölkelte székéről és az ablak felé ment, honnan a végtelen tengerre látott. A nélkül, hogy Mar szavait figyelemre méltatta volna, csak azt mondta:

— Megteszem, a mint kívánja ...

V.

Estefelé keleti irányban sűrű, fekete felhők tornyosultak az égen s végre iszonyú zivatar tört ki, mely a tenger hullámaint messzire a szárazföldre hányta.

A könyvtárban Armytage és Mar egymással suttogva beszélgettek.

— Estére elviszem magammal, mihelyt a szerződésnek vége lesz. Annak a Revellnek nézését ki nem állhatom. Ön pedig úgy vigyázzon, hogy szerepét el ne felejtse; életét kezében tartom és könyörületet nem ismernek, ha megalsom!

— Ön nem ember, hanem ördög, — mondá a lelkész.

— A mint veszzük, kedves ipam uram. Én lelkekkel táplálkozom, míg mások hússal és borral élnek; e nélkül elvesznek. De jaj annak, a ki tölem a kiválasztott táplálékot elvonja. En magas árakat fizetek, de viszont megkövetelem, hogy a kiszolgáltatás is jó és pontos legyen!

— Itt jó leányom, — suttogá a lelkész. — Szegény, kedves kis leányom!

Mielőtt Judith a szobába lépett volna, Mar az ablak függönyei mögé bujt. Az óra tizenegyet ütött. A mennydörgés visszahangjai megrezzentették az ablaktáblákat s a partra vetett hullámok nesze olyannak tetszett, mintha a tengeren elkeseredett tüzéségi harc folyta.

— Parancsol meg valamit édes atyám, mielőtt nyugalomra térne?

— Csak még egy kísérletet szeretnék tenni kedvesem, — felelé Armytage esdeklő hangon, megígérem, hogy ez a legutolsó lesz. — Te mindig segédkeztet nyújtottál nekem, ha a nagy titok felfedezését megkísérlettem. Delejes erőd rendkívüli. Még egy kirándulás a túlvilágba, és készen vagyunk.

— Atyám, — mondá Judith, szemeit reá szegezve, — én leányod, de egyszersmind nő is vagyok, kibehalhatatlan lélek lakik. Hatalmadban vagyok, s megsemmisíthetnél, ha akarnád. Ha megsemmítenél, ne gondold, hogy ez boldogá tenne vagy hasznodra válnék. Életemmel én rendelkezem s szerelemre, boldogságra igényt tartok. Nem lenne-e jobb itt megállni, hova mostanáig eljutottunk. Élünk becsületes és nyílt életet a többi emberek körében. Magadért és kedvemért hagyj fel a titokzatos tűnemények kutatásával. Jobb szeretnék koplalni és nélkülözni, csak ne legyen köztünk és az igazság közt valami választó fal, mely bennünket a társadalomtól örökre elzár. Gondold meg ezt kedves atyám!

— Judith, te nem bízol bennem s ez nekem nagyon fáj. Mit kívánnék egyebet, mint jólétedet és boldogságodat. Azt pedig nagyon is meg tudom bírálni, mi való egy fiatal leánynak. Miért haboznál most inkább, mint máskor. Tán nem hiszed, hogy szeretlek?

Judith arczán keserű mosoly vonult végig, midőn atyjára nézett, ki úgy tett, mintha az asztalán fekvő leveleket rendezné, holott leánya választól sok, sőt minden függött. Nehány perczig tartó kínos várakozás után Judith egy alacsony karszékre ülve mondá:

— Kész vagyok!

Ezután kezeit összekulcsolva, szemeit behunyta. Armytage felkelt és megállt előtte.

A lámpa világossága gyöngyebb lett, mire a szoba egészen sötétben maradt. Egy távoli hangszóhoz hasonló hang ütötte meg a fület, — rendes, kimért ütében. Judith mozdulatlanul fekiült és csendesen lélegzett. A harang kongása egy elhaló szív dobogásához hasonlított, míg végre egészen megszűntek. A leány arczából és ajkairól a vér eltűnt, s úgy nézett ki, mintha meghalt volna.

Armytage jelére Mar az ablak mélyedéséből

BEM ALEPPÓBAN.*

Aleppó újra virágzásnak indult a harminczes években, midőn Mehemed Ali tevékeny fia, a hős Ibrahim pasa, székelyeül választá. De ez nem sokáig tartott s ismét erélytelen pasák kormányzása alá került. Ezek alatt történt, hogy a aleppói vilajet arab lakosai, — kik érzelmeikre nézve a törökkel akként vannak, mint a magyar a némettel, sőt a török kormányt gyűlölik — 1850-ben fellázadván, megtagadták az adófizetést és újoncz-adást; azután függetleneknek nyilvánították magukat s kimondották, hogy csak az általuk választandó shekhkeknek fognak engedelmessékedni.

Az arabok, szövetségbe a puszták beduinjával, részben önként, másrészt pedig az áradat által kényszerítve, Aleppó alá gyűltek s köveiket által a városbeli arabokat felhívták, hogy a keresztényeket és a török katonákat legyilkolják; minek megtörténte után ők is békében fogják élvezhetni szabadságukat; ha pedig ezt tenni vonakodnának, az egyesült beduinokkal a városra rohannak s ezt lakosaival egyetemben elpusztítják, hogy kő kövön nem maradjon.

Az aleppói jobb érzelmű arabok, kik földöntúli rokonaikkal ellentétben, vagyonnal, földdel, házakkal és családdal bíró, rendes kormányhoz szokott polgárok valának, nem érezték magukat a kívánság teljesítésére hajlandóknak s ezért az egész dolgot följelentették a kormányzó-pasának.

Ez haladéktalanul tanácskozára hívott valamennyi Aleppóban levő pasát és ezredet, kik között volt Bem, a magyar Murád pasa is. Bem, ki törökül keveset beszélt, a terdzimán által elmondatta magának az eseményt s a dolgot megértvén, néhány percznyi gondolkodás után így szólt a tolmáchoz:

— Mondja meg a kormányzó-pasának és a többi jelenlevő uraknak, hogyha biznak bennem s egyéb tekintetben sem leend valakinek ellene kifogása, engedjenek nekem szabad kezet s levelem a lázadást.

A kormányzó-pasa, úgy a többiek is, örömtől sugárzó arccal fogadák az ajánlatot s minthogy a késésre nem volt idő, azonnal Bem rendelkezésére bocsátották az összes helyőrséget a fölszerelésekkel együtt.

Bem mindenek előtt összehívatta Aleppó előkelőbb arabjait s meghagyta nekik, hogy a várost körülzároló testvéreiknek mitem iszenven, várják be nyugodtan a támadást; ez alatt pedig megtevé a szükséges intézkedéseket s terveit, szokása szerint, senkivel sem közlé.

Aleppó tíz, nagybörzést még mindig romban heverő külvárosával együtt, a földrengés előtt magas védfalak kerítették; most egy, a földrengéskor szintén bomlott, de részben már kijavított fellegvár védi és urálja, hol a katonai laktanya és az ágyútelep is elhelyezve van.

Bem mindenek előtt ide sietett; az ágyúkat sugáralakban elhelyezé s a tüzezeket azonnal felállítá, meghagyván nekik, hogy parancsára várjanak. Az ágyúkat pedig azért rakatta kör alakba, hogy az ostromló arabok bármely oldalról támadjanak is, készen várja őket. A gyalogság legnagyobb részét a külvárosok széleire küldé azon rendelettel, hogy fedett állásaikból a tüzelést csak akkor kezdjék meg, ha az ágyúk bömbölését hallják; hasonló utasítást adott a lovasoknak is, kiknek feladatuk volt üldözni a megfutamodó ellenséget.

Ez alatt az arabok várták a városban levő társaik kedvező üzenetét, vagy jelt a mézárálás megkezdésére. Délután két óra tájban, miután látták, hogy csalogták, a gyalogok és lovasok, kivont görbe kardjaikkal, hosszú fegyverekkel s még hosszabb lándzsáikkal, nagy csoportokban, hangos kiáltások között rohantak a városra.

Bem, ki az uralkodó magaslatról minden mozdulatot figyelemmel kísért, készen várta őket; önmaga irányozta az ágyúkat s a kellő pillanathban irtózatok kartács-tüzet küldött a közeledő ellenségre; azután újra meg újra töltetett, egyik ágyútól másikhoz szaladt s alig lehetett ráismerni, oly jó kedvvel biztatta a tüzezeket, hogy csak minél sebesebben és biz-

tosabban tüzeljenek.

— Bem, ki az uralkodó magaslatról minden mozdulatot figyelemmel kísért, készen várta őket; önmaga irányozta az ágyúkat s a kellő pillanathban irtózatok kartács-tüzet küldött a közeledő ellenségre; azután újra meg újra töltetett, egyik ágyútól másikhoz szaladt s alig lehetett ráismerni, oly jó kedvvel biztatta a tüzezeket, hogy csak minél sebesebben és biz-

*A magyar emigránsok Törökországban 1849/1851-czimű, sajtó alatt levő munkából. Pap János, emigráns, m. kir. kuriai ny. íróda-igazgató följegyzései nyomán kidolgozta Szalczér Sándor.

A lélekvásár. — Midőn Mar ismét közelíteni akart ellenfeléhez, egy vasmarok fogta meg nyakát.

előjött és az alvó leányt nézegette. Arczának kifejezése oly visszatartott volt, hogy Armytage ösztönszerűleg Judith mellé lépett, mintha ennek védelmére akart volna kelni.

— Ne féljen, dörmögé Mar — hiszen nem Judithot kapom, hanem egy más nőt. Ki tudja, mivé lesz az, kit most Judithnak nevezünk. De ez mindegy. Hajtsa végre megígézését, a többi az én dolgom.

Armytage most az alvó Judith mellé ülve, ennek kezeit megfogta és mondá:

— Judith, tudom, hogy te Mar Noelt szereted. Te őt mindig szeretni fogod. Neje lesz és neki engedelmessékedni fogsz. Közibétek soha senki se lépjen. Ébren és álmodban az övé lesz. Testtel-lelkekkel életed utolsó napjáig az övé lesz!

Ezek után megszűnt beszélni. Ott künn az ég döngött s a tenger hullámai iszonyú robajjal csapkodták a partot.

— Elég, — mondá Mar, — most keldsz fel a leányt, és végezzünk — hamar, gyorsan ...

Armytage tenyereit erősen összeütve, kiáltá: «Ébredj, Judith!»

De a leány nem mozdult, keblét lélekzete nem emelte, úgy fekiült ott, mintha meghalt volna. Csakugyan meghalt? — De ki tudta volna ezt e pillanatban megmondani.

— Mit jelentens ez? — kérde Mar gyanakodva. Bolondot akarasz belőlem csinálni? Ép oly könnyen a künn cikázó villámmal is játszhatnál. Vigyázz magadra.

— Ezt nem értem! — viszonzá Armytage, ki a leányt ismétellen ébresztgette. — Én Istenem, mi történéhet! Meggyilkolták őt! Judith! Judith!

— Engem nem csalsz meg, — mondá Mar gúnyosan nevetve. — Ha a leány rögtön föl nem ébred, téged ér a baj, azt pedig jól ismered, nemde?

— Istenem, Judith, kegyelem, ments meg! — kiáltá Armytage, kinjában leánya mellett térdre borulva.

De Judith nem mozdult. Mar lassan felemelte kezeit, mire Armytage kétségbeesetten reá rohant.

A most bekövetkezett életre-halálra való tudásban a lelkész bizonyára legyőzetett volna, de midőn Mar ismét a földre bukott ellenfeléhez közelíteni akart, egy vasmarok nyakát megfogta.

— Mit mivelsz itt Belzibo Sartane? — mondá mély hangon John Revell.

Mar dühösen hátra kapott s habár testi ereje nagy volt, az, ki őt nyakánál fogva tartotta, az oroszán erejével bírt. A küzdelem néhány perczig tartott, és Revell térdét Mar mellére nyomva, annak kezéből egy éles kést csavart ki.

— Ismerem történetedet! Itt nem fogsz

A lélekvásár. — Látták, hogy a villám a legterebélyesebb fát kettéhasította.

tosabban tüzeljenek. Ekkor ismét elemében volt.

Az arabok és beduinok, már az első tüzeles után a meglepetéstől összezavarodva, egy részük a hegyek felé, másik a városnak iramodott, mire kitört a rejtekben levő gyalogság s a közelédőket pusztító sortűzzel fogadva, szorította vissza a sikra, az ágyugolyók közé; majd előrohant trombiták harsogása között a lovasság s üldözte őket, míg csak egyet is láthattak Aleppó környékén. A megmenekültek aztán helységekbe, sátraikba visszahúzódtak. Nem is merték többé megtámadni Aleppót; mert hire futamodott, hogy ott egy híres s oroszánbátorságu magyar pasa parancsnok, kit nem tanácsos nyugalmában megzavarni.

Az arabok holtakban és sebesültekben, ezer embert vesztek. A városban levő társaik kö-

hiteritik, megmossák, öt-hat óra múlva a Szent Mihály lovára teszik s nagy sietséggel megindulnak vele a temető felé. Menetközben, minden török férfi, ki a temetéssel találkozik, legalább is megéri a koporsót, sőt sok esetben vállalkoznak s néhány lépésnyire emelvén, a halottivőnek vissza adják.

Bem koporsója egyik vállról a másikra vándorolt és szerencsésnek érezte magát, ki a nagy tolongásban közelférközhethet, az egyszerű alkotmányt vállalva érthető, mely után nagy lelki megnyugvással csatlakozott az elül haladó imámok és dervisek nagy seregéhez, elmondván velük a szokásos: «La Illahi ill Alláh»-t.

A temetőbe érve, a sir szélére tették s óráig tartott, a míg újra mindenki megérinté a koporsót vagy odaferített, hogy megcsókolja s hozzá nyomja homlokát.

ten minden eseményt, az ember minden dolgát, öröktől fogva rendelte el; az igazság könyvében minden megvan írva, s Isten a feltámadás napján megmutatandja a kinyitott könyvet.» Így tartja ezt a muzulmán fatalizmus.

SZALCZER SÁNDOR.

EGYVELEG.

* A zsák szó eredete. A zsák szó feltűnően hasonlít egymáshoz csaknem minden művelt nép nyelvén. Egy humoros nyelvész ezt a rokonságot azzal magyarázza, hogy a Babel-torony építésénél, midőn a biblia szerint az emberek nyelve megzavarodott, a munkások zsákjaikat élmeli szerekkel megtöltve osztották szét a világ minden részébe s ezért mindeneknek emlékeztében megmaradt a zsák eredeti elnevezése.

Janyik Mátás rajza.

A KORONÁZÁS EMLÉKÜNNEPE.

A FŐPAPOK FOGATAI, ELŐL CSÁSZKA GYÖRGY KALOCSAI ÉRSEK, UTÁNA DULÁNSZKY NÁNDOR PÉCSI PÜSPÖK FOGATA, STB.

zül egy töredék megtámadván a keresztényeket, ezekből húsz és néhányat, — köztük négy papot, — megölt s számosakat megsebesített. Egy városnegyed is szétrombolatott.

Bem a győzelem után magányába vonult s a pasára bízta, miként bánják el a lázongók főnökeivel. A fellázadt arabokat, kik magukat a szerályban körülszolgálták, katonai erő fékezte meg, s miután a főczinkosokat elfogták, a nyugalom ismét helyreállt.

Bem az utolsó időkben egyedül emlékeinek élt; még száműzött sorsosaival sem akart többé érintkezni; alig beszélt valamit s azt tartották felőle, hogy búskomorságba esett.

A muzulmánok, kik őt még sétaközben sem látták kísérőivel szót váltani, szentnek tartották. Halálakor (1850. decz. 10.) egész Aleppó lakossága koporsója köré sereglett s boldog volt, ki jobb kezének útját annak deszkájához érthető, melyeket azután a legnagyobb kegyelettel ajkaihoz s homlokához emelt.

Törökországban, ha egy muzulmán meghal,

A város éjszakai részén, hol a mohamedán temető terül, ennek déli szélén van Bem sírja, melyet egyszerű sírkő jelez...

Az aleppói nép ma sem tudja elfeledni a vitéz és szent magyar pasát. Halála után vagy félve történt, hogy egy szegény arabnak erős gyulladása jött mindkét szeme, mi az itt uralkodó nagy hőség következtében nem ritka eset. Folyamodott tehát egy kuruzsoló dervishez, ki néhány napig szorgalmasan rakosgatta szemeire a Korán mondataival teleirt papírost; de mitsem használt.

Erre a dervis egyet gondolt; elment a Bem sírjához, onnan egy rongyban friss földet hozott s a beteg szeméire tevte. Másnap már látható javulás állott be s a szorgalmasan folytatott borogatás rövid idő alatt teljes gyógyulást eredményezett.

Ezóta Bem sírja búcsújáró helye a szembajosoknak s a kinek már ez sem használ, megnyugszik a megmásíthatlan végzetben, melyet minden ember nyakába akasztva hord, miután is-

* Veszedelmes párdücsöt öltek meg közelebb Bengáliában. Az óriási állat majdnem két éven át az egész vidéket rónületben tartotta és az általa megölt emberek számát 154-re teszik.

* Az angol kormányzók újabb gyarmatokban született gyermekeiknek olyan nevet adnak, mely őket folytonosan emlékeztesse szülő városokra. Lord Hopetown, Victoria állam kormányzója, újonnan született fiát «Charles Melbourne» névre keresztelte.

* Arany menyegzőjét ült meg október 8-án a száz-weimári nagyhercegi pár, és ebből az alkalomból a nagyhercegség aranykoráról is megemlékezve, Weimarban oly muzeumot létesítenek, a melyben kizárólag Goethe és Schillerre vonatkozó emléktárgyak gyűjtetnek össze.

* A gyászolás a régi görögöknél sokkal rövidebb ideig tartott, mint nálunk. Spártában 12 napig, Argóban és Athénben egy hónapig s a többi államokban is legfeljebb 4-6 hónapig. A gyászruha fekete vagy sűrű volt. Gyászbeszédet a klasszikus ókorban nem igen tartottak egyes halottak felett, hanem csak csoportosan, leginkább a háború végén az összes elesett harcosok felett.

A KORONÁZÁSI EMLÉKNAPOKBÓL.

A koronázás emlékünnepeket öt napjára sokáig fog szívesen visszaemlékezni, a ki változatos, fényes jeleneteinek szemtanuja volt. Megragadó képeit, ragyogó csoportozatait nem könnyen felejtí el, a ki látta. Írásban, képen bőven meg is örökítik, hogy közvetlen hatás adja át a történelem lapján fogják találni.

A király bevonulásának festőiségét tagadhatatlanul a főúri bandérium és a diszhintók emelték oly nagyra, oly szingardaggá, ezek adtak a látványnak lovagi és nagyuri pompát.

A bandérium vezetője gr. Károlyi István volt, ő lovagolt a leveinte had élén, kezében buzogánnyal. Fekete lovát arannyal himzett selyem takaró fűtte; nyerge aranykórmű pár-

primás díszhintóját gazdag ezüst guirlandok díszíték, kristályüveg ajtaján a primási, nagy, színes czimerpajzs látható. A hintó belseje fehér selyemszövetvel van bevonva. A hátulso bakon állott a két huszár, a kik ezüster-vörös nadrágot és atillát viseltek, gazdag arany paszomántal és zsinórzattal díszítve, vállukon buzavirág-szerű ezüstzsinórzatu mente, oldalukon széles magyar kard és a primási czimerrel átszőtt tarsoly csüggött alá; ruházatuk kiegyesítését képezte a hamuszintű kucsma, a melynek elején az ezüst czimerpajzs fölé nagy köcsagtoll volt tűzve.

A primás fogata után következett Császk György kalocsai érsek gyönyörű négyes fogata, melynek összes felszerelése minden ízében stílszerű, magyaros. A fekete fényezett díszhintó ezüst czimerekkel, guirlandokkal volt díszítve, kristályüveges ajtajára pedig nagyobb színes érseki czimer festve. A üveges hintó belseje sötétkék selyem damaszttal volt bevonva. A

Schulek Frigyes tanár és Székely Bertalan festőművész utasításai nyomán, magyar stílusban volt összeállítva. Az első pár lovat két Árpád-kori magyar öltözött csatlós vezette, egyik kezükben tartván a vezetéket, a másikban a XIII. század-beli izlésben készült lándzsát; e csatlósok templomi misemondó ruhákhoz hasonló öltözetet viseltek. A bakon magyar kocsis ült, a hátsó bakon pedig két magyar huszár állott. A lovak számszámai is régi magyar stílusban készültek.

Ezután következett Desseuffy Sándor csanádi püspök díszes fogata, csatlósok nélkül, a bakon két magyar huszárral.

A főpapi fogatok közül kitűnt Fehér Ipoly pannonhalmi főpát remek fogata, melynek régi magyar apród-ruhába öltöztetett, hosszú, szőke hajzatot viselő fiatal csatlósai általános feltűnést keltenek. De a négy pompás fekete ló is méltó bámolatot kellett.

A diszkoeci-kisérletben résztvevőnek jelentkezett Samassa József egri érsek is, ki azonban

A NÉPÜNNEP A BUDAI VÉRMEZŐN.

Kinnach László rajza.

dücsbőrrel letakarva. A prémes mente sötét; hasonlóan sötét az atilla, a nadrág meggyszín; a kucsman sätoll tündöklő boglárrel odátűzve. Lassú lépésben vezette a menetet, melyben annyi volt a délceleg alak.

Aztán jöttek a díszfogatok, a szebbnél szebb hintók. Pompás menek, ragyogó folszereléssel. A hintók elborítva ezüsttel. Fulajtár, kocsis, csatlós, apród, huszár tarka változatban, régi magyar képek szerint üstökbe, gyöngybe fonott hajjal, marcsona, vastag bajusszal, vagy franciásan, paróka alá bujva, sima arezzal, strimfliben. Egyházfejedelmek, nagy urak szoktak így jární igazi parádékor. De ennyi csak ritkán gyűlhetett össze a mult századokban is. Most a fejedelmi hintók egész sora követte a királyt.

Az udvari fogatok után közvetlenül következtek a főpapok gyönyörű díszfogatai. A sorozatot Vaszary Kólos hercegprimás magyar négyes fogata nyitotta meg, melyet lobogós ingujjú magyar kocsis hajtott. A négy szép fekete lónak ezüstös szerszámain a primás ezüst czimerpajzsai voltak. Az első pár lovat két délceleg csatlós vezette, égszín-kék magyar huszáruhában, ezüstrojtos magas szárú eszímákban. A

hintó elé fogott négy fekete ló magyar szerszámainak díszmánya volt ezüst; terítője kék selyem, ezüst rojtokkal; a kantára a királyné bajor nemzeti színeit feltűntető fehér-kék selyem szalagosokrokkal volt felékesítve. A lovakat gazdag, ezüsttel átszőtt szalagon négy fiatal csatlós vezette, a kiknek ruházata Zrinyi Miklós apródjai öltözékének utánzása. A csatlósok ezüstrojtos fekete bakancsot, vörös nadrágot és buzavirág-szerű Zrinyi-kabátot viseltek, színarany széles paszománnyal, sürfi ezüstzsinórzattal és ezüst gombokkal díszítve. A csatlósok öltözékét kerek selyem kalpag egészíté ki, gazdag ezüst díszmennyel s oldalt ferde köcsagtollal. A magas bakon, a melyet kétoldalt arany és selyemszálakkal kivart színes érseki czimer díszített, ült a magyar alföldi tipikus kocsis, ki gazdag ezüst zsinórzatu buzavirág színű atillát, vörös nadrágot és sárga szattyán eszímát, fején magas, fehér báránnybőr kucsmat viselt. Ugyaníly öltözéke volt a hintó hátulso bakján álló két délceleg huszárnak is. A huszárok és a kocsis kucsáján elől az érseki czimer nagy, vert ezüst pajza volt látható.

A kalocsai érsek fogatát követte a sorban dr. Dulánszky Nándor pécsi püspök fogata, mely

időközben Vörishofenbe utazott Kneipp gyógyintézetébe, miért is nem vehetett részt a koronázási jubileumi díszmenetben.

Az ünnepélyek sorozatában gondoskodtak a nép számára való mulatságokról a Városligetben és a budai részen a Vérmezőn s a Városmajorban. Hangzott a katonai zenekar és esett az eső egész délután. De a jubileumi ünnepek alatt a nép már hozzá szokott az esőhöz, s nem engedte magát zavartatni. Mindenütt annyi tömeg gyűlt össze, mintha a legszebb nap lett volna. Volt zsemle- és virsli-osztás, ingyen-czir-kusz, pózna-mászás, számár-verseny. A hagyományos ökor-sütés sem maradtott el. Három szép hizott ökröt vágtak le s ott süttették a Vérmezőn, ölfákból rakott máglyák mellett. Persze hogy csak kívül sül meg az akkora nagy darab pecsenye. A fehérbe öltözött mézárós legények szeldelték föl s a véres darabokat a tömeg közé szórták. Így is dulakodva kapdosták, egyik rész csak juxból, a másik rész azonban vitte haza a konyhára. A vérmezőn ütöttek csapra hat hordó bort is. Magas emelvényre helyezték, a hová csak egyenkint, korlátok közt lehetett feljutni. A kinek edénye nem volt, kalapját tartotta; a baka eszkóját csorgatta tele. Soknak jutott

olyan bőven, hogy el sem bírta a lába. Mentők és tűzoltók szedték össze az elázottakat. A katonazene mellett pedig a sáros gyepen folyt a tánc egész estig.

BISMARCK BÉCSBEN.

Európai hírt esemény számba ment a közéletlől visszavonult Bismarck hercegnek Bécsben, a múlt héten (június 19—22), fiának lakodalmával tett látogatása. Az újabb német történelemnek ez a kiváló alakja harmadik év óta, midőn kegyvesztetten friedrichsruhei magányába vonult, elég gyakran beszélgetett ugyan magáról s szokatlanul zajos duzzogásával méltán kellett fölűnő, de személyesen távol maradt a nagy világtól s csak most jelent meg először előkelő körökben, melyek nem csekély zavarba jöttek, hogyan egyeztessék ki az udvariasság és vendégszeretet szabályait azzal a köteles figyelemmel, melyet a Bismarck által duzzogásaiban nem egyszer megsértett német császárral szemben nem mellőzhetnek. Végre is a lehető hideg udvariassági látogatásokról maradtak a s a helyzetet az öreg Bismarck tapintata is megkönnyítette az által, hogy Berlinben nem szállt ki, politikai beszédekét sehol sem mondott s Drezdában és Bécsben kísérletet sem tett az uralkodóknak s azok családtagjainak meglátogatására.

Bismarck utazásának alkalmi oka, mint említettük elsőszülött fiának, Bismarck, Herbert grófnak házassága volt. A híres államférfiunk összesen három élő gyermeke van, kik mind jelenleg is élő nejevel, Puttkamer Johannával kötött házasságából származnak. Legidősebb, 1848-ban született gyermeke, *Mária*, jelenleg Rantzau Kunó gróf neje, ki egykor a hollandi udvarnál volt német követ. Utána következik az 1849 decz. 28-án született *Herbert* gróf, ki tehát már teljesen férfi korában van s igen előkelő állásokat foglalt el, (a miért a mi parlamentünkben is divatosabb lett szereplő nagy emberek fiáról, mint *Herbertek*-ről beszélni,) de mindeddig nőtlen maradt. A harmadik az 1852-ben született *Vilmos* gróf, ki hannoveri tartományi elnök volt, kinek neje Arnim Kröchlendorf Sibylla, Bismarck szeretett nővérének leánya. Máriaának három fia s Vilmos grófnak két leánya van, de ezek természetesen nem tartják fenn a büszke Bismarck nevet.

Maguk a szülők már régen ohajtották, hogy Bismarck herceg legkedveltebb gyermeke, Herbert gróf, mielőbb megnősüljön, már csak azért is, mert reá, mint elsőszülött fiura, jut egykor a primogenitúra a fejedelmi *Fürst* ezim és rang, de Herbert makacsul aggregéniak akart maradni, bár a lapok több ízben híresztelték eljegyzését, különösen egyes előkelő angol családok női tagjaival. E hírek azonban inkább az öreg szülők ohajtását fejezték ki, mint fiuk házassági szándokait. S most, szinte meglepő, hogy mégis reá szánta magát a házasságra, melyet széles körökben fogadtak érdeklődéssel.

E nevezetes házasságról mi reánk magyarokra nézve nem érdekeltek, hogy a véglegényét teljes 22 évvel fiatalabb menyasszony magyarországi születésű, *Hoyos Margit Malvin* grófnő ugyanis, ki feltűnő sőtetszőke szépség, 1871 szept. 20-án Fiumében született, hol atyja, Hoyos György gróf, mint szolgálaton kívüli sorhajó hadnagy települt meg, miután neje, Whitehead Alice, a világhírt fumei torpedó-gyár angol tulajdonosának és alapítójának Whitehead Róbertnek a leánya. A menyasszony anyja kieszközte azt is, hogy a Hoyos-család leánygyermekéi (négyen vannak) a protestáns vallásban nevelkedjenek, habár a Hoyos-család, mely 1820-ban vándorolt be Spanyolországból, erősen katolikus felekezeti, Ausztriában jelenleg igen sok Hoyos gróf él (a grófi ezimmet 1628-ban nyerték), a legtöbb tekintélyes állást foglalnak el s többszörös rokonságban állanak a magyar

arisztokráciával is. Magának az örömapának Hoyos Györgynek anyja is magyar nő volt, Erdődy Kamilla grófnő.

Herbert gróf a múlt évben látta legelőször jelenlegi nejét Zichy Ágoston grófnál, a fumei kormányzónál s ismeretségük a Fiume szomszédságában levő abbaziai fürdőben lett bensőbb. Itt ment végbe május 4-én az eljegyzés is, melyhez Vilmos német császár még az nap táviratilag gratulált. A fiatal jegyesek május 16-án bemutatták magukat Grácban a rokokonoknak, de az esküvőt Fiumében akarták tartani s valószínűleg így is lett volna, ha a menyasszony rokona, gróf Pálffy János, fel nem ajánlja a lakodalmra bécsi palotáját. Így lőn Bécs az esküvő színhelye.

Bismarck herceg nejevel június 17-én indult el fia menyegzőjére Friedrichsruhéból. Útja valóságos diadalmenet volt. A népek ezrei vonultak ki mindenütt a vasúti állomásokra, hogy a nagyhírű államférfiut megláthassák. Bismarck azonban tartózkodólag viselte magát s még Berlinben is, hol a pályaudvaron egybegyűltek hangosan követelték tőle a beszédet, néma maradt. Drezdában, hol meghaltak, nagyzerű fátylasmenettel és kivilágítással üdvözölték a nagy államférfit s azután is több állomáson volt része zajos üdvözlésekben. Bécsbe vasárnap késő este érkezett meg a vonat, de azért sok

hol megfordult, folyvást tüntetések voltak. Este az egyetemi daloskór adott szerenád.

A menyegző e hó 21-ikén ment végbe az evangélikus templomban. A Pálffy-palota előtt, hol a Bismarck-család volt szállva, a rendőrség elzárta az utcát. A közönség tolongott; az ablakok megteltek. A férfiak buzavirágot — az öreg Vilmos császár kedvelt virága — tűzték a gomblyukba. Még nagyobb tolongás volt a Hoyos-család szállása, a *«Károly főherceg»* fogadó körül. Mikor Bismarck oda kocsizott, a tömeg folytonos *«hoch»* és *«üdv Bismarcknak»* kiáltása közt, egy ember, Lorenz Ferdinand, nagy esomágot dobott a herceg kocsijába, melyre ez volt írva: *«Bismarck hercegnek és a nyilvánosságnak»*. Pörös iratok voltak benne, melyek Bismarck egyik jószágának valami bérlet-üggyére vonatkoznak. A csomag mellen talált a herceget. Herbert gróf az összekötőt irást kibozta a kocsiból. Lorenz pedig letartóztatta a rendőrség.

A lakodalmat a sokaságban keresztül alig tudott eljutni a Dorottya-utcai templomig, melyet előkelő közönség, többnyire magyar magánok (a Hoyos és Pálffy-család rokonsága) foglalt el. Ott volt gr. Kálnoky külügyminiszter is, de az udvartól és a diplomácia részéről senki. Félitz tájban érkezett meg a menyasszony a nyoszolyóleányok, vőfélyek kíséretében. Nyoszolyóleányok voltak: Breuer Hilda grófnő, Hoyos Liliána grófnő, Károlyi Nandine grófnő, Breuer Ella grófnő és Hoyos Gabriella grófnő. Vőfélyek: Hoyos Aladár gróf, Bülow, Hohenlohe herceg, Széchenyi Géza gróf és Hoyos Alik gróf. Násznapgyok a menyasszony részéről: Pálffy János gróf, Zichy Ágost gróf és Plessen báró; a vőlegény részéről: Bismarck Vilmos gróf, Rantzau gróf és Suvalov gróf, a berlini orosz nagykövet, a Bismarck-család bizalmas barátja. Schack superintendens végezte az egyházi szertartást.

A nászlakoma a Pálffy-palotában ismét fényes közönséget egyesített. A magyar arisztokráciából a nászlakomában résztvettek: herceg Esterházy Miklós, Széchenyi Mari grófnő, Károlyi Nandine grófnő, Odescalchi Valéria és Etelka hercegnők, Zichy Hedy grófnő, Andrássy Géza gróf, Széchenyi Natália grófnő, Széchenyi Géza gróf, Károlyi Fanny grófnő, Kalapok dolgában a kis capotte vagy a keskeny karimájú tengerész-kalap tartják magukat. Itt-ott fehérszalmából, nem annyira font, mint inkább szövet és fehér struczollal díszített kalapokat láttunk. De ezek csakis feltűnő szépségű fiatal asszonyokon teszik meg a rendkívüli hatást, a mennyiben nemcsak kiváló arczbort, hanem oly ensemble-t igényelnek, melylyel csak kevesen bírnak. A selyem keztyű ellen táplált ellenszenvenket végre teljesen igazoltunk látjuk. Mai napig a selyem keztyű ezerféle változataival a lomtárba került. Falun, a kertben vagy kirándulások alkalmával a divatos hölgy esetleg keztyű nélkül is megvan, de ama végtelen nyulékonságú gyártmány, mely még a legzebb női kezét vagy kart is alaposan elcsúfította, nem jut több napfényre. Ennek csak örülhetünk, valamint ama józan felfogásnak, mely a hegymászó bothoz hasonlít-ható időtlen alakú napernyőket és szélmalomszárny nagyságú legyezőket végképen kiküszöbölte.

De ennél nagyobb gondot okoz nekem — és bizonyára sok családapának is — a most lábra kapott furesz divat, mely szerint ebéd-előtti táncok alkalmával falun vagy fürdőhelyeken fiatal leányok gyémántokkal meg-rakva jelennek meg a haroztérben. En azért nevezem haroztérnek, mivel ott a szépség, divat és előkelőség pálmájáért heves csaták folynak. A rossz nyelvek azt beszélik, hogy az illető mamák ily úton akarják a komoly udvarlóknak tudtukra adni, mennyire számíthatnak. Mennél több az ékszer, annál többnek számítják a hozományt, s az ékszer mennyiségéből ezt körülbelül el lehet találni.

Itt bemutatom egy Robinson Péter londoni műtermében készült otthoni öltöz-

oszladozni kezdett, az új pár utra készült, s fél ót óraker gróf Pálffy fogata el is szállította őket a vasúthoz. A herceg kezét szorított fiával, menyének homlokát csókolta meg. A házaspár Svájcba utazott.

Bismarck még otthon maradt. Másnap Penzingben Zichy grófnál uszonált. Átalában a magyar arisztokráta családok környezetében volt legtöbbet. Bécsi időzését meghosszabbította egy nappal s e hó 23-án délután hagyta el az osztrák fővárost, hogy onnan Münchenen keresztül Kissingenbe menjen fürdőre.

A NYÁRI DIVATRÓL.

London, június 19.

A vándorló csillag jelében élünk. Itt az idő, hogy az ember közönséges saruira a port lerázza, krokodilus-, kigyó- vagy egyéb különös bőrből készült cipőkből fürdőre, falura, vagy vidékre menjen. *Worth* és *Robinson* vezénylő szellemei elkészítették az ily alkalomra mulhatlanul szükséges toiletteket, s miután például Ostendbe három hétre számított, esetleg még néhány nappal megtöltött tartózkodásra elegáns úri hölgy sokféle öltözettel szokott utazni, könnyen megértjük, hogy legelső párisi és londoni szabó művészeink ezer meg ezer megrendeléssel vannak elhalmozva. Crépon, selyem — értem a lehető legkönyebb lyoni selyem — csipke és bájoló fehér himzésekből csakugyan remek ruhákat teremtenek. Fekete-fehér csikok, vagy apró pettyek, rózsaszín, halavány zöld és guimauve-barna színű szövetek uralkodnak a helyzetet. Bármint mondjanak is az olasz, angol vagy bécsi selyempár pártfogói, izlés, pártatlan elegancia és olcsóság tekintetében Lyon szöveti utóérhetetlen maradnak. A multkor Robinsonnál nem kevesebb mint 89 selyemszövetet láttam a rózsaszín különféle árnyalataival. Ezek Lyonban készültek. A kék és sötét szín árnyalatainak számát nem tudom, ezek úgy látszik ezrivel voltak kiállítva.

Az új ruhamintákhoz többnyire eleven színű kelmék vétetnek. A díszítés gyakran túlzott és izlés nélküli, mindamellett a nővilág — apraja, nagyja — majdnem egyforma szabású ruhát visel. Magától értetődik, hogy sima foulardból készült színes batizt panier és rikító csipke-derék nem mindenkinek áll jól. Ép oly helytelenek tartom az aranypászománthból szabott álló gallért, arany övet, arany gombokat, stb. Az ember azt hinné, hogy valami aranymű-kiállításban sétál, ha az aranytól, ragyogó toiletteket az utcán látja. Meleg nyári napokon méltán kérdezhetjük, mire való az álló gallér, mely Erzsébet királynő korára emlékeztet. Ezek dacára finnyás hölgyek orrukat fintorgatják, ha oly idegen hölgygel találkozunk, ki nincs állig begombolva.

Fürdőhelyekre — értem a divatos helyeket — a hölgyek kizárólag Crépe de Chine ruhákat visznek. Ezenkívül a lawn-tennis, cricket és a sport egyéb nemeiben szokásos angol öltönyök leginkább világos, sima színekben az idén is érvényre jutottak. Kalapok dolgában a kis capotte vagy a keskeny karimájú tengerész-kalap tartják magukat. Itt-ott fehérszalmából, nem annyira font, mint inkább szövet és fehér struczollal díszített kalapokat láttunk. De ezek csakis feltűnő szépségű fiatal asszonyokon teszik meg a rendkívüli hatást, a mennyiben nemcsak kiváló arczbort, hanem oly ensemble-t igényelnek, melylyel csak kevesen bírnak. A selyem keztyű ellen táplált ellenszenvenket végre teljesen igazoltunk látjuk. Mai napig a selyem keztyű ezerféle változataival a lomtárba került. Falun, a kertben vagy kirándulások alkalmával a divatos hölgy esetleg keztyű nélkül is megvan, de ama végtelen nyulékonságú gyártmány, mely még a legzebb női kezét vagy kart is alaposan elcsúfította, nem jut több napfényre. Ennek csak örülhetünk, valamint ama józan felfogásnak, mely a hegymászó bothoz hasonlít-ható időtlen alakú napernyőket és szélmalomszárny nagyságú legyezőket végképen kiküszöbölte.

De ennél nagyobb gondot okoz nekem — és bizonyára sok családapának is — a most lábra kapott furesz divat, mely szerint ebéd-előtti táncok alkalmával falun vagy fürdőhelyeken fiatal leányok gyémántokkal meg-rakva jelennek meg a haroztérben. En azért nevezem haroztérnek, mivel ott a szépség, divat és előkelőség pálmájáért heves csaták folynak. A rossz nyelvek azt beszélik, hogy az illető mamák ily úton akarják a komoly udvarlóknak tudtukra adni, mennyire számíthatnak. Mennél több az ékszer, annál többnek számítják a hozományt, s az ékszer mennyiségéből ezt körülbelül el lehet találni.

Itt bemutatom egy Robinson Péter londoni műtermében készült otthoni öltöz-

NYÁRI KALAP.

rajzát. A mint látható, a ruha dereka halavány sárga *«Crépe de Chine»* apró virágokkal. Az újjak csak könyökig érnek, hol hasonló színű Honiton csipkék képezik a szegélyt. A meglehetősen szűk szoknya sötétkék lyoni foulard, uszaly nélkül. Egyszóval, izlésteljesebb és a nyári évadra alkalmasabb ruhát nem tudnék ajánlani. A Christie üzletében kiállított fehér szalmakalap is a legcsinosabbak közé tartozik. Egyszeri, de azért *«à la Alsace»* fekete selyem csokrával nem mindennapi dolog. Magától értetődik, hogy a hozzávaló öltözettel csakis kirándulásokra, lawn tennis és egyéb kerti mulatságoknál használható.

Levelem már oly hosszúra nyúlt, hogy egyéb közlendőmet jövőre kell halasztanom. Addig is csak azt kívánom még megjegyezni, hogy Párisban az orosz divatok majmolása muló félben van. De ki is tudott volna magának egy finom párisi hölgyet ezer fodru orosz sarafánban vagy fején egy néhány fontot nyomó kakoskin-nal képzeln!

Alice.

ÓRIÁS ÉS TÖRPE.

Még mindig vannak világesodák. Nem mese az, a mit a régi világban az óriásokról regéltek. Hébe-hóba magunk is láthatjuk őket, igaz, hogy ritkán és rendszeren pénzért; mert a ritkaságot régente csak úgy, mint ma, mindig megfizetteték az élelmes emberek.

Az persze már nem felel meg a valóságnak,

NYÁRI OTTHONI RUHA.

hogy az emberi nem testi nagyságra nézve törpült volna. Az ós sirokból kiásott csontvázak bizonyossága szerint általánosságban nem volt nagyobb az emberi nem teste, mint ma, jöllehet az ós ember szervezetének, minthogy durvább volt, kétségkívül erősebbnek is kellett lennie. Az óriások tehát akkor is ép oly feltűnők voltak, mint manap.

Nem régen egy óriás nőt mutogattak, a többi közt Budapestben is, a kinek képe megjelent a *«Vasárnapi Ujság»*-ban is. Ez még az óriások világában is csodaszámba ment. S annál megfelfejtettebb volt természetnek nagysága, mert származása egyáltalán nem magyarázta meg növekedését. Családjának egy tagja sem multa felül a középmagasságot, tehát bizonyos, hogy a természet rendellenességének tüneteje volt.

Az ellentétnek nagy különbözősége most még érdekesebb látványt nyújt abban a két angolban, a kit jelenleg mutogatnak a berlini pannotikumban. Egy óriás és egy törpe látható ott, mint a természet rendkívüliségeinek két véglete. Az óriás majdnem harmadfél méter magas, tehát félméterrel mulja felül azokat a magas alakokat, a melyeket már nem csak nagy szál le-gyemeknek, de igazi óriásoknak szoktunk nevezni.

Társra, a kis törpe, me a földből is alig nőtt ki. Csupán testének arányossága és arcának bizonyos öregsége árulja el, hogy már nem gyermek, hanem megüti a harmincz esztendőt. Mondják, hogy kitűnő táncos, még pedig balletáncos. Kénytelen vele, ha táncolni akar, mert legfőkébb olyan kis leányokkal táncolhatna, a kik még nem járhatnak tánciskolába sem. Minthogy pedig elég érett embernek érzi magát, nem veheti föl a gyermekruhát, hanem külön kell magának szabatiia öltözékét, mely tekintetben úgy jár, mint akármely finom gallér.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A pacstirtadaltól a szatiráig. *Költmények Erdődi Danieltől. Budapest 1892.* Szerző a vaskos kötetet huszonöt éves írói munkássága emlékére adta ki. Egy negyed százados költői működés mindenesetre figyelmet érdemel, mert ha más nem, legalább azt mutatja, hogy szerző mélyebb, állandóbb szerettel viseltek a költészet iránt. Az élet egy rövid szakában jóformán minden gazdagabb képzelő tehetséggel megáldott s mélyebb érzésű ifjú költő, de csak kevesen vannak, kiknél a költői ihlet a szív első virágkorát túléli s a költői ér a szerelmes sóhajokkal együtt ki nem apad. Erdődi Dániel a kevesek közé tartozik, bár eredeti, erős költői tehetségnek éppen nem mondható s általában a tisztas középességén túl alig emelkedik. De azért nem mondhatni, hogy hiába pengette 25 éven keresztül a lantot; fogékony és eszmélkedő lélek, van sok mondanivalója, mely ha nem mind elég megkapó s nem mind elég szép formában van is elmondva, de többnyire értelmes főre s művelt izlésre vall. Költeményei tárgyra és hangra rendkívül változatosak; természet, vallás, szerelem, családi érzés, hazá, szabadság, politika, philosophiai reflexio, allegorikus festés tarka változatosságban fordul elő nála s néha a népdalok hangján szólal meg, néha pedig mintha a Császár Ferencz és Kunoss-féle rég elavult édeskés költői iskolának volna tanítványa. Olykor azonban a mélies hangban és formában sincs köszönet, mert az egyszerű természet érzést, gondolatot túlságosan kicsifrázza. Ilyen például a következő kis dal:

«Megérem még azt az időt,
Hogy megbánod keservesen
A napot,
Mikor engem a te szived
Ilyen búsan, ilyen árván
Hagyhatott.

Patakka lesz két szemednek
Sűrűn hulló, búbanatos
Könyűje,
Pusztá patak, mert nem nyílik
Egy bokor sem, egy virág sem
Körűle.

Hej! de az én nagy bánatom
Akkor már csak egy kis csöndes
Ér leszen,

Azt sem látni, úgy benővi
Az ujonan fölviruló
Szereltem!

Mily kevés igazság van a hatásra számított hasonlatokban; a patak nem holt tenger, mely körül se bokor, se virág nem nő.

Megérem még azt az időt,
Sirva mégy el kapom előtt;
Átöleled a felfaját;
Úgy siratod a gazdáját.

De, hogy a költőt erősebb oldalról is bemutatjuk, álljon itt mutatványul a következő hangulatos vers; az első azonban megemlíttük, hogy a 18 éves kőtet ára 2 frt.

A szabadban.

Künn jártam a szabadban,
A szőlőhegy alatt,
Hol a táj síkra válik
S hoz dús kalászkot.

És a mező vetése
Aranyra érve már;
Oly szép a bódással
Betelt vidám határ!

A hegy alatt, a mesgyn,
Egy kisdomb fölött,
Ott állott a kereszta
Szőlő s vetés között.

Fölneveztem a keresztre
Ájtattal teljesen,
S egy hó imát éreztem
Átmenni lelkemen.

S talán a hegy s a sík is
Velem imádkozék,
Egyzere oly csendessé
Lejt az egész vidék!

Aesthetikai felolvasások cím alatt adta ki dr. Körösi László esztergomi tanár azoknak az előadásoknak egy részét, melyeket Esztergomban egy felsőbb magán nőiskolában tartott.

A nemzeti színházban 1891 szept. elsejétől az év június 20-ikáig 291 előadás volt. Eredeti darabok betöltöttek 127, fordítottak 160 estét, eredeti és idegen művek vegyesen 4 estét.

Az 'ember tragédiája'-nak előadása Bécsben. Június 18-ikán került előadásra Madách 'Ember tragédiája' a bécsi kiállítási színházban, hol a hamburgi városi színház adta elő, Dézsi Lajos fordításában és fényes kiállítással.

Az előadásra a Bécsben időző magyar főurak csaknem teljes számban megjelentek, azoknál többek elrúndultak Pozsonyban és Budapestről is az arisztokrácia tagjai közül.

tüntetésé emelkedtek. Az előadás művezetői Jauner Frigyes bécsi és Pollini hamburgi színházi igazgató méltó keretben mutatták be Madách örökbecsű alkotását.

ÓRIÁS ÉS TÖRPE A BERLINI PANOPTIKUMBAN.

világos kertekre, terraszokra és templomokra, melyek hirtelen eltűnnek és az Alpokat engedik látni, a mint fölöttök fénykaszorú között megjelenik az égen a kereszt.

A budai szinkörben, melyet a közönség elég jól látogat, Blaháné vendégzerepelt a hét elején. Elsőszor jun. 21-ikén lépett föl a 'Nani' népszimbenben, a régen betegeskedő Tamásy József javára, ki Blahánának oly sokáig volt tőgyökéres magyarságú játszódtára a népszimbenekben.

KÖZINTÉZÉTEK ÉS EGYLETEK.

A magyar tud. akadémia és hó 20-kan kettős ülést tartott: először az összes osztályok ülészek b. Eötvös Loránd elnökle alatt, aztán pedig a harmadik osztály.

Az összes ülésen Szily Kálmán felolvasta a közoktatásügyi miniszter levelét mely tudatja, hogy b. Eötvös Lorándnak az akadémia elnökévé és Szász Károlynak másodelnökévé történt megválasztását a király jóváhagyta.

MI UJSÁG?

A 'Vasárnapi Ujság' legutóbbi számai, melyek a Budapesten a koronázás 25-ik évfordulója alkalmából lefolyt ünnepélyekről közöltek számos eredeti rajtot és részletes leírást, oly keresletnek örvendtek, hogy lapunk 24-ik száma már teljesen elfogyott, s a 25-ik számból is még csak kevés példány kapható.

A királyné Karlsbadban. A királyné a karlsbadi fürdőben időzik. A polgármester falragaszokon szófította föl a közönséget, hogy miután ő felségének nyugalomra van szüksége, kíváncsiságot tartsa vissza.

A nagyváradi emlékünnep. Nagy-Váradon vasárnap lesznek az ünnepélyek, melyeket a város alapítója, László király szentté avatásának 700-ik, és a városnak a török uralom alól felszabadulásának 200-ik évfordulója alkalmából rendeznek.

A budavári királyi palota nyáron csöndes szokott lenni. Az idén még a szokásos újítási munkálatok is elmaradnak s csak a belső lakosztályokban alakítanak át egyetmást.

czeegnő, hogy beleegyezti abba, hogy a szerethetűzet leánykijáról, Erzsébetről nevezhessek el és elfogadják a védnökséget; ezt azonban jóváhagyás végett legfelsőbb helyre kell felterjeszteni.

A főhercegnő, ki kitünően játszik, részt vett a versenyben s hosszas küzdelem után leverte ellenfeleit, megnyerve az egyleti díjat. A verseny után a főhercegnő egy klubudvarban levő pályán. A főhercegnő, ki kitünően játszik, részt vett a versenyben s hosszas küzdelem után leverte ellenfeleit, megnyerve az egyleti díjat.

Uj színház Kassán. Kassának nem sokára pompás uj színháza lesz. A város 400,000 forintot szavazott meg erre a célra s a belügyminiszter jóváhagyta a városnak ezt a határozatát.

testületet. Széchenyi már évek óta a török fővárosban él, mint a konstantinápolyi tüzoltók feje, s passá rangot kapott. A magyarországi tüzoltó testületében azonban megül a jubileumot, nagy számmal mennek el Konstantinápolyba s több értékes ajándékot visznek.

Uj egyetemi tanár. A budapesti egyetemen Kautz Gyula tanszéke be van töltve. A király dr. Földes Bélát, a statisztika nyilvános rendes tanárát, a nemzetgazdaságtan és pénzügytan nyilvános rendes tanárát s a rendszerezett nyelvtanokkal kinevezte.

Harminczezer forint nevelési célokra. A Rozsnyón meghalt Szerecsen Lajos ügyvéd, városi volt főjegyző s a rozsnói ág. hitv. ev. főgymnázium volt felügyelője, 30,000 forint értékű vagyonát végrendeletileg a rozsnói ág. hitv. ev. egyháza hagyta, a kikötéssel, hogy annak jövedelmét a presbiterium nevelési célokra fordítsa.

Vasárnapi munkaszünet. Koller Károly tanár utódi czég fénypírjai műterme f. évi június hó 26-tól augusztus hó 20-ig vasár- és ünnepnapon egész napon át zárva marad.

Előfizetési fölhívás a VASÁRNAPI UJSÁG és POLITIKAI UJDONSÁGOK 1892. évi július-decemberi folyamára.

A 'Vasárnapi Ujság' és 'Politikai Ujdonságok' vezetése immár huszonöt esztendeje van ugyanazon szerkesztőség kezében, mely tartalmasság, terjedelme, változatoság és művészi kiállítás tekintetében évről-évre emelni igyekezett a lapot.

A 'Vasárnapi Ujság' eredeti elbeszéléseket és életképeket, részben illusztrálva, közöl Jókai Móról, Mikszáth Kálmántól, Baksay Sándortól, Gyarmathy Zeigánéól, B. Büttner Linától, Petelei Istvántól, Szivos Bélától, Kacsányi Gézától, Kazár Emilől, Törs Kálmántól, stb.

A most már harmincznyolczadik évfolyamában levő 'Politikai Ujdonságok' jövőre is teljesen független politikai hírlap, melynek irányát nem befolyásolják sem pártok, sem érdek-szövetkezetek személyes érdekei, s a pártatlan igazság és meggyőződés kimondásában nem gátolnak semmiféle lekelezettségnek és magütköztetésnek; miért is, mint az események híü és részrehajlatlan kútforrását, valódi szükségnek ismerte el a magyar olvasó-közönség. E politikai lap a hét eseményeit kellő magyarázattal ellátott gondos, hü összeállításban tárja az olvasó elé, s a közönség együtt találja benne mindazt, a mi a napilapokban elszórtan jelen meg, úgy hogy a lap, kivált vidéken, hol a hiányos postajárás a napi értesülést különben is megnehezíti, a napilapokat is lehetőleg pótolja.

A 'Politikai Ujdonságok' új évtől kezdve mint képes ujság jelenik meg, s minden száma a napi eseményekre vonatkozó több képet közöl.

A 'Politikai Ujdonságok'-hoz 'Magyar Gazda'-című, kéthetenként megjelenő gazdasági és kertészeti lap van csatolva s ezen felül rendkívüli mellékletekkel is bővítve van a lapnak hetenként másfél s minden második héten két irre terjedő tartalma.

Minő a két lapnak kiegészítőjeül szolgál a 'Világkrónika' című képes heti közlöny, mely hetenként egy íven, számos képpel illusztrálva jelen meg, mely az általánosabb érdekű napi események részletes magyarázatára szolgáló cikkeknek kívül rendszeren közöl nagyobb elbeszéléseket és regényeket képekkel egy szinten mulattató közleményeket, képtalányokat, stb.

Lapunk azon t. előfizetőit, kiknek előfizetése június végével lejár, folkérjük az előfizetés mielőbbi megújítására, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEINK.

Table with subscription rates: A Vasárnapi Ujság, A Világkrónikával együtt, A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok, A Világkrónikával együtt, Ospana a Politikai Ujdonságok, A Világkrónikával együtt.

Az előfizetések a 'Vasárnapi Ujság' és 'Politikai Ujdonságok' kiadó-hivatalába, Budapest, Egyetem-utca 4. küldendők.

Uj előfizetőink sziveskedjenek megrendelésüknek nevüket, lakhelyüket, valamint az utolsó postát világosan és olvashatólag kiírni. Régi előfizetőink legzélszerűben úgy járnak el, ha czimzalagjaikból, melyek alatt lapjaikat kapják, egyet a postautalvány szélére fölragasztva, beklüdenek a kiadó-hivatalnak. Külföldi előfizetéseikhez kérjük a postailag meghatározott viteldíjat csatolni. Gyűjtőinknek tiz előfizetett példány után egy tisztelt-példánnyal szolgálunk.

A 'Vasárnapi Ujság' díszkiadása.

Uj évtől kezdve a 'Vasárnapi Ujság'-ból albumszerű díszkiadást is rendezünk, mely azonos tartalommal, de a legfinomabb vastag dupla-velinpapíron, színes borítékkal jelen meg. A fényes kiállítás által okozott költség-többlet arányában a 'Vasárnapi Ujság' e díszpéldányainak ára kétannyi, mint a rendes kiadásé, vagyis:

a 'Vasárnapi Ujság' { fél évre... --- 8 forint
{ egész évre... 16
A díszkiadásból egyes szám ára 40 kr.

HALÁLOZÁSOK.

GERŐFI ANDOR, volt szinigazgató, meghalt e hó 21-ikén az irlalmasok budai kórházában, 48 éves korában. Egy időben kezvelt vidéki színész volt, majd szintársulatot szervezett, s nagyobb vidéki városokban játszott. A budai szinkörnek is volt igazgatója. Tizennyolcz évet töltött mint szinigazgató; de az utóbbi időkhöz rosszra fordult sorsa, társulata gyengült, felesége is, a vidék egyik legjobb operette primadonnája, meghalt másfél év előtt, s Gerőfi elsőszegényedve, kútközve végzte be életét.

Ellunytak még a közelebbi napok alatt: id. ZARON FERENCZ, székyel-udvarhelyi ref. lelkész, 72 éves korában. Előbb Kovácsán, K.-Vásárhelyt, Szent-Keresztúron, 1855 től pedig Sz.-Udvarhelyt volt pap s 47 éves szolgálata alatt tanítóságot és tanárságot is folytonosan viselt. A forradalom alatti hazafiaságáért fildőzést és fogságot is szenvedett. — GR. GRÜCKY PÁL, honvédhuszár főhadnagy, gr. Gyürky Ábrám képviselő fia, ki tavaly Keacskeméten lovaglás közben lebukott, agrárközösdést szenvedvén, s felhozták a budai Schwarzer-féle gyógyintézetbe, hol 32 éves korában múlt ki, s holttestét a nógrádmegyeyi Kis-Törénre szállították. — SCHÖDL JÁNOS, fővárosi tanító és zeneszerző 29 éves. Irt egy 'Fehér elefant' című operettet, melyet több vidéki társulat előadott. — SÉRA LAJOS, Krassó-Szörény-megyé, békei járásának tisztj orvosa, 63-dik évében. — DR. TÜRÖK LIPÓT, jársi orvos, Facsetben, 44 éves.

MALAGURSZKY PÁL, Szabadka város törvényhatóság...

ÖZV. WIEDERMANN MÁTYÁS, szül. Szepessy Mária...

Szerkesztői mondanivalók.

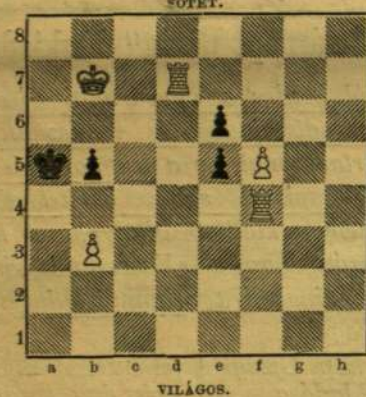
F. Budapest. Arra a kérdésre, hogy a volt országgyűlési képviselő...

Az utolsó percben. Lapunkra aligha illik a vád, mi kezdettől fogva...

Szemideink ragyogása. Fájó sejtés. Az előbbi nem sokát ér...

SAKKJÁTÉK.

1726. számú feladvány. Cordes H. és Keller A.-tól.

ilágos inául és a negyedik lépésre matot mond.

Az 1718. számú feladvány megfejtése.

Heatcote G.-tól.

Megfejtés.

Világos. Sötét. 1. Hb3-d2... Ke5-f4 (a)...

Világos. a. Sötét. 1. ... Ke5-d4 (c)...

Helyesen fejtették meg: Budapest: K. J. és F. H. — Andorfi S. — Kovács J. — Ung-Tarnóczon: Németh Péter.

KÉPTALÁNY.

A 'Vasárnapi Ujság' 23-ik számában közölt képtalány megfejtése: Más föld csak örüljön mirtus-ügeteknek.

Feloldó szerkesztő: Nagy Miklós. (L. Egyetem-tér 6. szám.)

Table with columns: Nap, Katholikus és protestáns, Görög-Orosz, Izraelita. Dates: 26. V. B. S. János, Pál, 27. H. László m. kir., 28. K. Leo, Ireneus...

Fekete, fehér és színes selymeket méterenként 45 kr.-tól 16 frt 65 kr.-ig...

REGEDI

TISZTA ALKALIKUS SAVANYU-VIZ legjobb asztali és üdítő ital

Főraktár: Budapest, Lipót-körút 21/a.

FERNET-BRANCA (GYOMORKESERŰ), KÜLÖNLEGESSÉG BRANCA TESTVÉREKTŐL, MILANOBA.

Magas jutalékot, használhatóság esetén fix fizetést adunk...

50 év óta sikerrel használta! Szepőket és májfojtókat, valamint az összes börtisztatálanságokat...

DIENES J. C.-féle gyógyszerertárban Eszéken, felsőváros. 1 tégely Spitzer kenőcs 35 kr.

TÖRÖK JÓZSEF úrnál Király-utca 12. Főraktár Budapest: TÖRÖK JÓZSEF úrnál Király-utca 12.

Magyar Bazar A NŐK MUNKAKÖRE

Egész évre 8 frt, (negyedévre 2 frt).

Az egyetlen hazai divatlap, melynek divatképei Párisban készülnek...

Előfizetési feltételek a Magyar Bazarra: Évenként 8 frt, Félévenként 4 frt, Negyedévenként 2 frt.

Előfizetési felhívás a Borsszem Jankó-ra.

Borsszem Jankó-ra. 2 frt. Illustration of a child on a horse.

Dalás magyarom! A bandérium fényesen sikerült. De ez, ha elég is a diésőségre, nem elég az üdvösségre.

DIENES J. C.-féle gyógyszerertárban Eszéken, felsőváros. 1 tégely Spitzer kenőcs 35 kr.

Dr. Lengiel Fr.-féle nyirfabalzsam. Kir. szab. Svédhonra. 4726

Az 1892. évi július 1-vel új előfizetést nyitunk a 'Borsszem Jankó'-ra.

Latzkovits A. Császári és királyi szab. ing-gyáros, IV., Váci utca 22. BUDAPEST, (Nemzeti szálloda).

EZREK MENNEK CARLSBADBA, hogy rossz gyomrukat kireperálják és újra jól emésztésnek...

Legjobb és Leghíresebb Pipere Holgypor La VELOUTINE Különleges Rizspor BISMUTTAL VEGETIVE CH. FAY, ILLATSZERÉSZ, PARIS - 9, rue de la Paix, 9 - PARIS.

Kárpitozott ágybetéteim mellett, melyek minden eddigi gyártmányt felülmúlnak...

Vig Pál, műkarpitos és diszító, Budapest, Rózsa-utca 52.

Redők ellen eszhatatlan, minden orvosi tekintélytől ajánlott szer a Lissner-féle 'Antiridin' egy szelence 5 márka.

Dr. Lengiel Fr.-féle nyirfabalzsam. Kir. szab. Svédhonra. 4726

Dr. Lengiel orvosi BENZOÉ-SZAPPANA a legalkalmasabb bőrápoló szappan, mely a bőrt gyengéden és finoman teszi a bőrre...

Magyarország legnagyobb raktára férfi fehérművek, nyakkendők, keztütyk, zsebkendők, ing-gombok, harisnyák, selem-, gyapju és pamut alsóruházati cikkek, utazási ingek, sapkák, plaidek és kocsitakarókban stb., feltűnő olcsó árakon.

CRAB APPLE BLOSSOMS Vadalma-virág. (Külön elkészítve.)

Öväs! Tisztán tojás sárgájából készített SZAPPAN kapható kizárólagosan csak LATZKOVITS A. férfi-divatüzletében Budapest, IV., Váci-utca 22. (Nemzeti szálloda épület.)

Értesítés. A 4. hadtest hadbiztossági kerületében elhelyezett cs. és kir. csapatok kenyér-, takarmány- és élelmi szükségleteinek az 1892-93-diki biztosítási idényben való biztosítására: 1892 július 4-ikén és augusztus 3-án a székesfehérvári városi hatóságnál, 1892 július 7-ikén és augusztus 8-án a budapesti cs. és kir. katonai élelmezési raktárnál, 1892 július 14-ikén és augusztus 11-én Kecskemét város hatóságánál, 1892 július 20-án és augusztus 23-án a pécsi cs. és kir. katonai élelmezési raktárnál, 1892 július 26-án Baja város hatóságánál, végre 1892 július 28-án és augusztus 29-én Szabadka város hatóságánál, írásbeli pescelt ajánlatok alapján, mindenütt délelőtti 10 órakor nyilvános árlejtés lesz. A közelebbi feltételek a 'Budapesti Közlöny', 'Pester Lloyd', 'Nemzet', 'Pesti Napló', 'Képes Néplap' és 'Egyetértés' -ben megjelent teljes szövegű hirdetésekben, valamint a budapesti és pécsi cs. és kir. katonai élelmezési raktárnál betekinthető, 1892 május 30-án kelt, a feltételeket tartalmazó füzetekből tudhatók meg. Budapest, 1892. június 5.

Csak a fent látható aláírással ellátott könyv az igazi magyar St. Hilaire-féle Szakácskönyv, minden más, a hábr hasonló cím alatt legyen hirdető, annak csak rossz és hiányos utánpótlás.

Kisebb háztartások számára egy kivonatos kiadás is jelent meg „KIS NEMZETI SZAKÁCSKÖNYV” cím alatt. — Ára beköve 1 frt.

VÉGHLESI HAZÁNK legtisztább, legolcsóbb és legjobb szén-savdús, égvényes savanyúvíze, Véghles-Szalattán, Zólyomm. mindig friss töltésben kapható a budapesti főraktárban: Erzsébet-Körút 56. szám alatt, továbbá filiszterüzletekben és vendéglőkben. Telefon összeköttetés. Számos raktár a vidéken.

FIGYELMEZTETÉS! Ovakodjunk utánzásoktól, mert csak az azonos című és azonos méretű könyv munkája által az igaz magyar St. Hilaire-féle Szakácskönyv, minden más, a hábr hasonló cím alatt legyen hirdető, annak csak rossz és hiányos utánpótlás.

Nyaralóba, fürdőbe utazóknak!

Kézi utitáska 4-20 frig. Kézi koffer 3-30 frig. Valláska 3.50-15 frig. Csaknem mindenféle utitáskára 5.00-15 frig. Borotva-készlet John Heitford készlet. Angol borotva 1.30-3.50. Utó és vadász-kulacsok fr 1-5.00-ig. Berendezett pisztolyok 6.75-10 frig. Menő bossa a mellényzsebből 1 fr. Écske órák kis formájúak hullógyertyával fr 5.50-7. Főit-készlet 1 fr. Fürdő-hévíz 50 krtól 2 frig. Lapos ivó-pohár **Gummi-csikk** személyes oltó 40 krtól 1 frig. 3-5 frig. **Lágyáras** 4.50-10 frig. Anyahé-fookendő 3-5 frig. **Gummi-kendő** szoptató üveg 1 fr. Ösmert angol foggyógy 3 fr. **Uji Eapid** spiritus kézi tüstely, intenzív Bunsen-lánggal, leg-takaró gordonka, 1 liter víz 7 perc alatt felforról, 1 fr.

Sportkedvelők figyelmébe!
Angol dísznőbőr-nyereg 15-35 fr. Kézi szék lántár 5-8 forintig. Zsaba 1.80-3.50. Izasztó 2.75-5. Nyereglekő 2.50-3 frig. Kengyelzárak fr 3-3.75-ig. Kengyelvasak 1.50-3.50. Sarkanyúl fesselő-átó 2 fr. Ló-lómozgó vasmű cincosorok 2.50-60 kr-tól 2.50-ig. Lóháti, legyek ellen egész lóra, párja 15 fr. Lószörnyő oló 3.40. Tartsó 30 gummi csőköpeny 10-15 frig. Alkalmi váltó: vadász-fegyverek készlet-iltó áron. Korog-álasztó összes kelléke. Összetelhető hallesztó 1-15 frig. 12 óra horog mesterséges legyekkel 80 kr. Zselővel állított horog 10 krtól 2 frig. Botok 2.40-8 frig. Kés, kanál, villa egyben 1.50-4.50. Lapos zsebkönyv írányítól 1 fr. **Méheszeti segédeszközök.** Uj aranyos, mely-lyel elavult tűköt és képrámt, szobrot stb. mocha-tó új aranyozható, üvege cecettel 80 krajczár. Higító folyadék 10 kr.

KERTÉSZ TÓDOR Budapest, Dorottya-utca 1. sz.

Megyeházak, üléstermek, községi és más hivatali irodák és egyleti helyiségek részére!

Ó felsége a király és Ó felsége a királyné olajfestmény-arczképei

sz 1879-ben alapított, jutalomdíjazott műtermében legfinomabban és művészi kiviteben készítették el. **Ó felsége olajfestmény-arczképe magyar lovassági tábornok vagy osztr. gyalog-tábornoki egyenruhában,** életnagyság alakban vagy mellképben, tetszés szerint megrendelhető. Kérésekre lérmentelt válasz azonnal adatik. Ugyiszinté készíttetnek bármely beküldött tetszés szerinti arczkép után életnagyság olajfestmény-arczképek (mell-, törkép-ek és egész alakok), mely arczképek a legsebb szobadást képezik és föltötte alkalmasak házassági, név-és születésnapj valamint más ünnepi ajándéknál és örök emlékül szolgálhatnak (különösen elhunytakról). Az arczkép hibátlanul küldetik vissza. **Hű honfitárs-ságért szigorú kezesseg.** Továbbá eladogatnának mindennemű és nagyságú egyházi képek finom és legdolgosabb elkészítésére. Számtalan hízelgő, elismerő levél bárki által megtekinthető. Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Bodascher Siegfried jutalomdíjazott műintézet és arczképfestő műterme **Bécs,** II. Grosse Pfarr-gasse Nr. 6. Alapított 1879-ben.

MAGYARON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGIOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapított 1847.

Brausweller János

Szegeden, Cs. és kir. kizárólagosan szék. áronómester és művész, főtárlatja a reménytelis inga-óráknak stb. stb.

ÓRAK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

Alapított 1858-ban.

A Ferencz József-rend lovagja, az arany érdemkereszt tulajd. Ó cs. és k. felsége József főh. udv. szállítója.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tüztöltészek gyára, harang- és érczöntőde

Budapest, Rottenbiller-utca 66. sz.

Készít: Tűzfecskendőket, kerti fecskendőket, templomharangokat, szab. forghatók vakononával vagy ákoronával; vas-haranglábakat, melyek a tornyot a megrázkódtatás ellen óvják; kútaikat és szivattyúkat 10 főtől följebb; szagmen-tes áránykészeket 21 forinttól följebb; fürdőkádakat és fürdőkályhákat.

Egyetlen magyar vízműépítő-vállalat.

A készítményért teljes jótállás vállalatik. Képes árjegyzékek és költségvetéseket díjmentesen küldetnek.

WALLA JÓZSEF

ezementáru-gyára

építési anyagok raktára

Budapest, VII. ker., Rottenbiller-utca 13. sz.

Vállalkozik: **GRANITRAZZO, BETONIROZÁSOK, CSATORNÁZÁSOK, SZÖKÖKUTAK, CZEMENT-LAPOK ÉS MOZAIK LAPOKKAL KÖVEZÉSEK** elkészítésére stb. 4728

Raktárt tart: **KERAMIT LAPOK, KELHEIMI LAPOK, METTLACHI LAPOK, TERRACOTTA-ÁRUK, KÖFEDÉLPÉP, TŰZÁLLÓ TÉGLÁK, KÉMÉNY RAKVÁ- NYOKBÓL** stb.

Gyári raktára a gartenau Portland cement és vízhatlan mész-gyárnak.

STEINZEUGRÖHREN

Gyári raktára a gartenau Portland cement és vízhatlan mész-gyárnak.

Dizokmány Zágráb 1891. **KWIZDA FERENCZ JANOS** osztr. cs. és kir. és román kir. udv. szállító **KORNEUBURGBAN.** **Arany érem Temesvár 1891.**

A legelső és legrégibb berendezés Ausztria-Magyarországban állatgyógyászati készítményekből.

Kitüntetve 13 éremmel, 7 díszokmány és elismeréssel.

ALAPITTATOTT 1853-BAN.

KWIZDA-féle korneuburgi marha-táppor lovak, szarvasmarha és juhok számára. Ára 1 dobozzal 70 kr., fél doboz 35 kr.

KWIZDA-féle erőtakarmány szarvasmarhák számára. 1 doboz 5 adagall 80 kr., 1 rakasz 50 adagall 3 fr., 1 rakasz 200 adagall 6 fr.

KWIZDA-féle bélgörs-labda-csok lovak és szarvasmarhák számára. 1 bádogszelence ára 15 dbbal fr 1.60, egy csomag 5 dbbal 60 kr.

KWIZDA-féle fereg-labdacsok lovak számára. Egy pléhszelence ára 15 darabbal 1 fr 60 kr. Egy csomag 5 darabbal 60 kr.

KWIZDA-féle vérhaselleni szer juhok számára. 1 doboz ára 70 kr.

KWIZDA-féle bélgörs-labda-csok lovak számára. Egy pléhszelence ára 15 darabbal 1 fr 60 kr. Egy csomag 5 darabbal 60 kr.

KWIZDA-féle phisio, hashajtó szer lovak számára. Egy pléhszelencevel 18 darabbal 2 fr.

KWIZDA-féle három-por ele-ség pótlék és övszer. 1 doboz 50 kr.

KWIZDA-féle sertéspor, a hizás előmozdítására és övszer. 1 kis dobozzal 63 kr., nagy doboz 1 fr 26 kr.

Kértek a fentebbi véglegre ügyelni a mindenkor határozottan KWIZDA-féle készítményeket kézni. Valódi minőségben kapható valamennyi gyógyszerárban. — Nagyban a gyógyszerészetekben. Főraktárhelyiség Magyarország számára: Budapest, **Török József** gyógyszerésznél, Király-utca 12.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

Legujabb! Legujabb!

MINIATUR ARISTON

változtatható játéklapokkal és korlátlan másorral. 4700

Ezen új találmány hangszere minden előzetes tanulmány és zeneismeret nélkül azaz meg azaz tetszés szerinti zenedarabot lehet játszani.

Ára 3 fr 50 kr., a kótalapok drája 25 kr. Megrendeléseket az árak előleges befizetése mellett vagy utánvétellel eszközöl.

STERNBERG ÁRMEN ÉS TESTVÉRE hangszer-ipartelege Budapest, VII., Kerepesi út 36. sz.

Szt.-Margitszigeti gyógyfürdőhely Budapest.

A szt.-Margitszigeti 43.7° C. hővíz kitűnő eredménnyel használtatott mint fürdő vagy belsőleg, mint gyógyital a következő kórák ellen: köszvény, csúsz, szábak, idült kútegek, külértések után fellépett izmalmányok, görvélly és bujakór, máj-, gyomor-, béhántalmak, idült székrekedés, hólyaghurut, női bántalmak, garat-, gége-, tüdő-hurut, hűdések, idegbántalmak. A gyógyvíz határozottan tetele csejájából meglepő sikerrel használtatott a **masszage** és **villamos fürdő.** 135 hold békaker, tiszta pormentes levegő és 300 vendégszoba, társalgási és tekező-terem, posta, telefon, távirat, gyógyszerár és elismert jó konyha. — Rendelő fürdőorvos: **Dr. Bajer Antal,** főorvosgyógyász udv. orvos. — Naponta hatona- és enyagzene. — Hajóközlekedés félóránként. Menetési jegy: hétköznap 20 kr., vasár- és ünnepnap 34 kr., gyermekjegy 10 kr. **Fürdő-idény tartama május 1-től szept. 30-ig.** A szoba-áraknál május és szeptember hónap 30% engedmény. A hővíz, mely az eddigi tapasztalatok szerint köszvény ellen oly hatásosnak bizonyult, hogy joggal **köszvénygyógyvíznek** nevezhető. frissen töltve készletben, főraktár **Edesky L. udv. ásványvíz-szállítónál** Budapestben. **Artsabály** kívánatra bérmentve megküldetik.

A szt.-Margitszigeti gyógyfürdő-felügyelőség Budapest.

Előfizetési feltételek: **VASÁRNAPI UJSÁG** egész évre 12 frt POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt fél évre 6 * Csupán a **VASÁRNAPI UJSÁG** egész évre 8 frt fél évre 4 * Csupán a **POLITIKAI UJDONSÁGOK** egész évre 5.— fél évre 2.50 Keltől előzeteséhez a postai megfizetésű viteldj is csatoland.

GRÓF ANDRÁSSY GYULÁNÉ.

A KORONÁZÁSI emléknepok jelenetei közt sok volt a megható, sok olyan, a mi alkalmas lehetett kedvesen érinteni a nemzet szívének húrjait. De valamennyi között a legkimagaslóbb s a koronás király nemes lelkületét leginkább feltűn-tető volt az a hálás, meleg hangú megemlékezés, melyben az uralkodó a képviselőház küldöttségé-hez intézett beszédében a 25 év előtti koronázás előkészítőit, a nemzet és a király közti kibékülés művének létrehozóit részesíté, a kik, a mostani jubiláris örömeink és alkotásuk sikerének nem lehetnek szemtanúi. Bár nem voltak említve nevek, nem volt nehéz kitalálni, hogy a király hálás megemlékezésében első sorban Deák Fe-renczre és Andrássy Gyula grófra gondolt, kik-nek ama nagy mű létrehozásában oroszán-részők volt.

A nemzet nagy halottjairól való e megemléke-zésnek jó hatását még fokozta a király mély gyöngédségéről tanuskodó ama ténye, hogy a koronázás napján meglátogatta Andrássy Gyula gróf özvegyét, egyszerű, de sokat mondó szavak-kal mondván: «Szükségét éreztem annak, hogy lássam önt, asszonyom, e napon.» Meg volt ebben mondva minden, s ki volt benne fejezve az elismerés nemcsak ama férfiú történelmi nagy érdemei iránt, kinek halálát oly nagy oka van gyászolni nemzetnek és fejedelmeknek egyaránt, ha-nem azon kiváló hölgy iránt is, a ki saját női hatáskörében férje munkásságának oly hű, buzgó és tapintatos részese vala, s ki oly feltűnő siker-rel tudta előmozdítani társadalmi uton, a mit az államférfiu politikai téren tervezett és kezdemé-nyezett.

Gróf Andrássy Gyuláné, gróf Kendeffy Katinka, Erdély egykor legdelibb és leglovagiasb főúrának, az 1835-ben elhunyt gr. Kendeffy Ádám-nak, a Wesselényi Miklós barátjának s küzdelméi társának méltó leánya.

Erdély arisztokratái és nemesi köreiben a magyar nyelv, nemzetiség és irodalom szeretete, sőt mivelése akkor sem szünetelt, mikor Magyarországon férfiak és nők megfelledekeztek róla s elhanyagolták. Erdély sohasem vált hullnélé hagyományaihoz s azon kor emlékeihez, mely-ben a nemzeti fejedelmek, a Báthoriak, Bethle-nek, Rákócziak magyar udvart tartottak, magyar isteni tiszteletet hallgattak udvari papjaiktól, a főurak emlékiratba írták saját s országos él-ményeiket, s a magyar irodalom a latin által

GRÓF ANDRÁSSY GYULÁNÉ. — Az 1867-iki koronázások fölött fénykép után